

VSEBINA

PREDPISI OBČINSKIH SKUPŠČIN

OBČINA ŠKOFJA LOKA:

234. Družbeni plan občine Škofja Loka za obdobje 1981 - 1985

Predpisi občinskih skupščin

Občina Škofja Loka

234.

Na podlagi 318. člena ustave SR Slovenije, 37., 52., 62., 63., 139., 140. in 141. člena zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SR Slovenije, št. 1/80), 105. in 106. člena dogovora o temeljnih družbenega plana občine Škofja Loka (Uradni vestnik Gorenjske, št. 3/81) ter 97. člena statuta občine Škofja Loka (Uradni vestnik Gorenjske, št. 4/78) je Skupščina občine Škofja Loka na seji družbenopolitičnega zbora dne 20/4-1981 ter na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 22/4-1981 sprejela

DRUŽBENI PLAN OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA OBDOBJE 1981 - 1985

I. KLJUČNI PROBLEMI DOSEDANJEGA RAZVOJA

Uresničevanje ciljev in nalog srednjeročnega družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1976-80 je potekalo v zapletenih pogojih gospodarjenja, za katere so bile značilne neskladnosti v gospodarstvu in družbenem razvoju, nihanja v gospodarskih tokovih, inflacijski pritiski kot tudi nestabilne svetovne gospodarske razmere.

Občina Škofja Loka je v preteklih letih dosegla dinamično gospodarsko rast, pa tudi sicer se gospodarski rezultati ocenjujejo kot relativno ugodni in predstavljajo solidno osnovo za obdobje 1981-85.

Poudariti pa je potrebno, da niso bila presežena nesorazmerja med sektorji, saj je še nadalje značilen poudarjen razvoj sekundarnega sektorja, pri tem pa prihaja do zaostajanja primarnega, terciarnega, še posebej kvartarnega sektorja oziroma sfere družbenih dejavnosti.

Ocenjujemo, da je bila v letih 1976-80 dosežena 7,0 % poprečna letna realna rast družbenega proizvoda, s čimer je bila presežena predvidena 6,5 % stopnja rasti. Osnovni dejavnik rasti je bil sekundarni sektor in v njem industrija; v sekundarnem sektorju je bilo ustvarjeno preko 70 % družbenega proizvoda občine.

Takšna dinamična rast ni temeljila v zadostni meri na uveljavljanju kvalitativnih dejavnikov razvoja ter naraščajoči produktivnosti dela, temveč v preveliki meri na ekstenzivnem zaposlovanju. V letih 1976-80 je bila dosežena 3,0 % poprečna letna stopnja rasti zaposlenosti, s čimer je bila predvidena stopnja rasti 2,4 % močno presežena, pri čemer je treba izpostaviti slabo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih.

Tako je ob 3,9 % poprečni letni stopnji rasti produktivnosti dela bil dosežen le 57 % delež produktivnosti v prirastu družbenega proizvoda, s planom pa je bil predviden 66 % delež produktivnosti.

Na področju investiranja je bil dosežen visok 25 % delež investicij v osnovna sredstva v družbenem proizvodu, zlasti na račun pospešenega investiranja v letih 1978 in 1979. Struktura virov financiranja kaže na premajhen delež lastnih sredstev ter na preveliko odvisnost procesa razširjene reprodukcije od bančnih in ostalih virov. Investicije so bile pretežno usmerjene v sekundarni sektor zlasti industrijo, zaostajajo pa investicije v primarni, terciarni in kvartarni sektor.

Positivni rezultati so bili doseženi na področju ekonomskih odnosov s tujino, saj je bila dosežena dinamična izvozna rast ter presežek izvoza nad uvozom. Poudariti pa je potrebno pomanjkanje kompleksnih izvoznih ponudb, kakor težave pri oskrbi z uvoznimi surovinami in reprodukcijskimi materiali.

Kljub dinamični gospodarski rasti in relativno ugodnim gospodarskim rezultatom je prihajalo v dosedanjem razvoju do številnih problemov, med katerimi so z vidika planiranja razvoja v naslednjem srednjeročnem obdobju najpomembnejši zlasti naslednji:

- nadaljevanje ekstenzivnega razvoja, ki sloni na previsoki stopnji zaposlovanja in slabi kvalifikacijski strukturi novozaposlenih;

- nezadostno naraščanje produktivnosti dela in premajhen delež produktivnosti v prirastu družbenega proizvoda;

- neskladnost dosežene strukture družbenega proizvoda in investicij s planirano, kar se odraža v poudarjenem razvoju sekundarnega sektorja ter zaostajanju primarnega, terciarnega in zlasti kvartarnega sektorja;

- prevelika odvisnost procesa razširjene reprodukcije od bančnih in ostalih virov;

- problematika oskrbe s surovinami in repromateriali kot posledica premajhne usmerjenosti na domače surovine in repromaterialne;

- zaostajanje razvoja kvartarnega sektorja - področja družbenih dejavnosti z republiškim razvojem in razvojem v gorenjskih občinah, na kar kažejo nekateri primerljivi kvalitativni kazalci razvoja (delež negospodarskih investicij v skupnih investicijah leta 1977 - v Škofji Loki 12,9 %, v Sloveniji 17,4 %; delež zajetja predšolskih otrok v organizirano družbeno varstvo leta 1980 - Škofja Loka 9 %,

Občine: Jesenice,
Kranj, Radovljica,
Škofja Loka in Trzin

Slovenija 34,5 %; delež zajetja otrok v celodnevna šola v šolskem letu 1978/79 - Škofja Loka 1,4 %, Slovenija 7,7 %, Kranj 7,1 % Jesenice 53,8 %; delež zaposlenih v kvartarnem sektorju v letu 1978 - Škofja Loka 7,9 %, Slovenija 14,9 %);

- zaostajanje urbanističnega razvoja in poseganje v prostor kljub izdelavi urbanističnih dokumentov zlasti na področju urejanja in gospodarjenja s stavbnimi zemljišči za poselitev. Glavni razlogi zaostajanja so bili v nedoslednosti planiranja, pomanjkanju kadrov in ustrezni organizaciji, povezovanju strokovnih služb med seboj in povezovanju s porabniki - skratka, v podružbljanju urbanizma. Pomanjkanje komunalno urejenih stavbnih zemljišč je bila zavora pri uresničevanju nalog na gospodarskem, družbenem in stanovanjsko-komunalnem področju, pri čemer je prihajalo do večjih stroškov zaradi neažurnih lokacij, neustreznih posegov na kmetijska zemljišča, v splošnem do prilagajanja urbanistične dokumentacije trenutnim potrebam;

- naravne danosti prostora v občini so izredno močan omejitveni dejavnik in je vseh poselitvenih površin v občini le 1,4 %. Ostale možne poselitvene površine so v glavnem na območju kvalitetnih kmetijskih zemljišč. Še največ možnosti z ozirom na omejitve se nakazuje v okolici Gorenje vasi, manj v okolici Škofje Loke in Žirov, največji problemi pri potrebnih poselitvenih površinah pa so v okolici Železnikov. Ob vsem tem je povsem jasno, da je prostor v občini že postal tista dobrina, s katero moramo skrbno gospodariti.

Ob navedenih ključnih problemih je potrebno med dejavniki, ki so omejevali že dosedanj razvoj občine Škofja Loka in ki predstavljajo temeljne omejitvene dejavnike razvoja v obdobju 1981-85, poudariti zlasti omejenost razpoložljivega delovnega potenciala za nove zaposlitve, prostorske omejitve, omejene surovinske in energetske vire, upoštevanje relativnega zmanjšanja razpoložljivih sredstev za razširjeno reprodukcijo ter zaostajanje razvoja družbenih dejavnosti za razvojem gospodarstva.

II. CILJI IN SKUPNI INTERESI RAZVOJA V OBDOBJU 1981 - 1985

Analiza dosedanjega razvoja in ključni problemi izhajajoči iz tega so nas opozorili na številne probleme razvoja v občini Škofja Loka tako na področju gospodarstva, družbenih dejavnosti, kot na področju prostora.

Osrednji cilj bodočega razvoja je izboljšanje pogojev dela in življenja, celovit razvoj človekove osebnosti ter takšen položaj delavca v združenem delu, ki mu bo omogočil odločanje o rezultatih svojega dela in s tem prispeval k krepitvi našega samoupravnega socialističnega sistema.

Za doseganje tega osnovnega cilja in v skladu z interesi in cilji nadaljnjega družbenega razvoja občine, SR Slovenije in SFR Jugoslavije bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju izvajali naslednje naloge in usmeritve:

- nadalje uveljavljali in poglobljali samoupravne družbeno-ekonomske odnose na vseh ravneh družbeno-ekonomskega razvoja s krepitvijo delegatskih odnosov, ekonomskega položaja in organiziranosti združenega dela pri oblikovanju družbene reprodukcije.

– uveljavljati bomo čim na področju ekonomskega, socialnega in prostorskega razvoja in izboljševali kvaliteto okolja in življenja ter vzdrževali ekološko ravnovesje,

– pospešena usmeritev gospodarstva v proizvodnje, ki zagotavljajo dolgoročnejsše osnove za ustvarjanje višjega dohodka, tako na zaposlenega kot na vložena sredstva,

– zagotavljali trajnejšo izvozno usmerjenost, racionalno zaposlovanje s kvalitativnim izboljšanjem kvalifikacijske strukture zaposlenih, gospodarno rabo energije in surovin, racionalnejšo rabo prostora in varstvo okolja ter razporeditev proizvodnih sil v skladu s policentričnim razvojem občine,

– krepili akumulacijsko in reprodukcijsko sposobnost združenega dela tako, da bomo razvijali gospodarstvo na osnovi večjega vlaganja v sodobno tehniko in tehnologijo, z usposabljanjem in zaposlovanjem ustvarjalnejših kadrov s krepitvijo raziskovalnega dela v združenem delu in usmerjenim izobraževanjem zlasti za proizvodno-tehnične poklice bomo ustvarili pogoje za nadaljnji intenzivnejši tehnološki razvoj,

– zagotovili realno načrtovanje, ki bo omogočalo uveljavljanje konkretne odgovornosti za sprejete plane kot tudi pogoje za nemoten proces razširjene reprodukcije,

– medsebojno povezali znanstveno in raziskovalno delo ter zagotovili povezanost tega s proizvodnjo tako, da bo materialni položaj teh dejavnosti odvisen od doseženih rezultatov v proizvodnji,

– uveljavili delitev osebnih dohodkov, ki bo v skladu z obsegom, kvaliteto, ustvarjalnostjo pri delu, učinkovitostjo in gospodarnostjo s sredstvi, učinkovitim vodenjem in organizacijo dela, delovno disciplino, boljše izrabo delovnega časa in smotrnejšim zaposlovanjem, glede na ustrezno usposobljenost posameznega delavca,

– pospeševali dohodkovno in poslovno-tehnično sodelovanje industrije s trgovino, z delovnimi organizacijami in intelektualnimi institucijami, in drugimi dejavnostmi doma in v tujini. Težili bomo k združevanju in organiziranju inženiringa in drugih kvalitativnih višjih oblik kompleksne ponudbe na domačem in tujem trgu,

– prizadevali si bomo za kvalitativni dvig razvoja družbenih dejavnosti in v tem zlasti vzgoje in izobraževanja (celodnevna šola, usmerjeno izobraževanje), razvijanje dejavnosti vzgoje in varstva predšolskih otrok ter razširjali dejavnost preventivnega zdravstvenega varstva. Skrbeli bomo za aktivno izrabo prostega časa in bomo v svrhu tega razvijali različne oblike kulturne, telesnokulturne in druge dejavnosti, ki sodijo v ta sklop,

– krepili družbeni nadzor nad izvajanjem dogovorjenih nalog in usmeritev in odločno ukrepali v vseh primerih kršitev in motenj v proizvodnih in blagovno tržnih procesih, zlasti v primerih špekulacij, neupravičenega dvigovanja cen, monopolnega obnašanja, prisvajanja mimo rezultatov dela, nepripravljenosti za dogovarjanje in sporazumevanje pri usklajevanju načrtov, zlasti še z vidika celovitosti proizvodne in dohodkovne soodvisnosti. Tako bomo pripomogli k uskladitvi vseh oblik pot. ošnje z razpoložljivimi sredstvi,

– s politiko skladnejšega razvoja občine bomo pospeševali razvoj manj razvitih območij. Z izenačevanjem pogojev življenja in dela pa bomo težili k ustvarjanju pogojev, da združeno delo v občini doseže in uvidi ekonomske interese na podlagi dohodkovnih odnosov in usmeritev, ki upoštevajo prednosti in omejitve posameznih območij povezane s prebivalstvom in razpoložljivimi delavci, gospodarsko infrastrukturo in stanovanji, naravnimi viri ter naravno in kulturno dediščino,

preobrazbo in odločanje o posegih v prostor, z osnovno usmeritvijo, da v občini ne bomo imeli zemljišča, ki ne bo imelo opredelitve v procesu družbene reprodukcije. Zagotoviti moramo smotrnejšo porazdelitev zemljišč za poselitev, za dejavnosti odvisne od naravnih virov, zavarovanje naravnih virov ter naravne in kulturne dediščine. Zagotovili bomo nadalje prednostno izboljšanje in varovanje kmetijskih zemljišč, intenzivnejšo rabo zemljišč, ki so zaradi opuščanja ali neurejenih vodnih razmer izven sistema reprodukcije ter določanje in opremljanje zemljišč za organizirano in strnjeno gradnjo naselij,

– na področju varovanja okolja pa bomo odpravili in preprečevali onesnaževanje z uvajanjem ustrezne tehnologije, usklajeno razmestitvijo posameznih dejavnosti v prostoru in določitvijo varstvenih območij za zaščito naravnih virov in pitnih voda,

– dograjevali družbeni sistem informiranja v občini tako, da bo resnično služil kot podlaga za samoupravno odločanje in opredeljevanje delavcev, delovnih ljudi in občanov.

V prihodnjem srednjeročnem razdobju bomo izhajali iz spoznanja, da je prioritarna usmeritev in cilj združenega dela uvajanje nove spodobne tehnologije in organizacije dela, opuščanje ali preseljevanje tistih delovnih programov, ki temeljijo na ekstenzivnem zaposlovanju,

podobnih proizvodnih programov, kot tudi združevanje sredstev za infrastrukturno opremo, vlaganje v varstvo okolja in skupne proizvodne programe. Tak razvoj bo skupni interes vseh dejavnikov razvoja v občini. To bo omogočilo prehod k višji produktivnosti dela in s tem k stabilnejši in skladnejši rasti gospodarstva v občini in celovitemu razvoju občine.

III. MATERIALNI OKVIRI RAZVOJA

Uresničevanje temeljnih razvojnih ciljev občine Škofja Loka je pogojeno z doseganjem ustreznih materialnih kazalcev razvoja, katerih globalni okviri izhajajo iz ocene dosedanjega razvoja in ključnih razvojnih problemov na prehodu v novo srednjeročno obdobje, temeljijo pa na analizi razvojnih možnosti občine v obdobju 1981–85.

Z doseganjem temeljnih kazalcev razvoja je potrebno zagotoviti realizacijo ciljev družbeno-ekonomskega razvoja. Pri njihovem opredeljevanju je potrebno upoštevati zaostrene pogoje gospodarjenja doma in v svetu ter odločnejšo usmeritev k gospodarski stabilizaciji, ki narekuje usklajevanje vseh oblik porabe z ustvarjenim dohodkom in razvoj na kvalitativnih osnovah.

Na osnovi teh izhodišč predvidevamo naslednje temeljne kazalce razvoja škofjeloške občine v obdobju 1981–85:

	ocena 1976–80	plan 1981–85 Škofja Loka	SRS
– poprečna letna stopnja rasti realnega družbenega proizvoda	7,0	do 5	3,5
– stopnja rasti zaposlenosti	3,0	do 1,3	2,0
– stopnja rasti produktivnosti dela	3,9	3,65	1,7
– delež produktivnosti v prirastu družbenega proizvoda (v %)	57	74	49
– delež investicij v osnovna sredstva v družbenem proizvodu (v %) v tem:	25,0	22,9	23,3
• gospodarske (z infrastrukturo)	19,5	17,7	17,5
• negospodarske (s stanovanji)	5,5	5,2	5,8
– stopnja rasti izvoza	8	nad 8	8
– stopnja rasti uvoza	2	do 3	1

Izhajajoč iz obstoječih in predvidenih pogojev gospodarjenja ocenjujemo, da predstavlja doseganje navedenih kazalcev razvoja izredno zahtevno nalogo, ki jo bo možno uresničiti le ob realizaciji kvalitativnih predpostavk razvoja.

Na teh osnovah ocenjujemo, da bi bilo možno doseči 5 % poprečno letno realno rast in ustvariti naslednje vrednosti družbenega proizvoda:

milijon din, cene 1980			
Poprečna letna stopnja rasti		družbeni proizvod	
1981/80	3,5	1980	5.122
1982/81	4,2	1981	5.301
1983/82	5,0	1982	5.524
1984/83	5,8	1983	5.800
1985/84	6,6	1984	6.136
		1985	6.542
Skupaj			
		1981–85	29.303
Poprečno	5,0	poprečno letno	5.861

Stopnja rasti družbenega proizvoda bo predvidoma postopno naraščala od 3,5 % v letu 1981 do 6,6 % v letu 1985.

Možnosti za doseganje takšne rasti utemeljuje dosednji dinamični razvoj, investicije tekočega razdobja, ki bodo dale učinke v prihodnjem obdobju, izvozna usmerjenost, razvejana gospodarska in industrijska struktura z dokajšnjo fleksibilnostjo ter zasnove nekaterih perspektivnih proizvodnih programov.

Na osnovi 5 % rasti bi se delež občine Škofja Loka v skupnem družbenem proizvodu SR Slovenije povečal od 2,07 % v letu 1980 na približno 2,23 % v letu 1985.

S 5 % rastjo družbenega proizvoda bi dosegli v letu 1985 naslednjo vrednost družbenega proizvoda na prebivalca:

cene 1980			
	1980	indeks	1985
Škofja Loka	148.560	114,4	181.807
SRS	129.900	100	146.998

Glede na predvideno relativno hitrejšo rast družbenega proizvoda občine bi se relativna razlika v primerjavi z republiškim povprečjem povečala, tako da bi v letu

sektorjem razvoju je potrebno doseči skladnejšo sektorsko strukturo družbenega proizvoda v smeri hitrejšega razvoja primarnega sektorja, razvoja sekundarnega sektorja v smeri prestrukturiranja na kvalitetnih osnovah ter hitrejšega razvoja terciarnega sektorja. Tako bi prišlo v strukturi družbenega proizvoda do povečanja deleža primerne in terciarne sektorja in bi bila dosežena naslednja sektorska struktura družbenega proizvoda (1981-1985):

milijon din, cene 1980

sektor	ocena 1976-80	plan 1981-85	
	v %	struktura v %	družb. proizvod
Primarni	5,5	6,0	1.758
Sekundarni	73,0	71,5	20.952
Terciarni	21,5	22,5	6.593
Skupaj	100,0	100,0	29.303

Na področju zaposlovanja* bodo temeljna izhodišča omejitve zaposlovanja na domače zaposlitvene vire, selektivno zaposlovanje v skladu z opredeljenimi prioriteta in ter izboljševanje kvalifikacijske strukture zaposlenih. Pri zaposlovanju bo potrebno upoštevati celotne družbene stroške novih zaposlitev z zagotovitvijo minimalnih standardov za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju novih delavcev.

Zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja in prisotnih kadrovskih in izobrazbenih nesorazmerij, omejenih zaposlitvenih in kadrovskih virov v SR Sloveniji in občini Skofja Loka, nujnosti hitreje rasti dohodka na zaposlenega se bodo v zaposlovanju uveljavili kvalitetni premiki. Poprečna letna stopnja rasti zaposlenosti v obdobju 1981-85 bo znašala 1,3%, po posameznih sektorjih pa bodo stopnje rasti naslednje: primarni 1,4%, sekundarni 0,7%, terciarni 1,6% in kvartarni 1,8%. Skupno število zaposlenih se bo povečalo od 14.707 v letu 1980 na 15.650 v letu 1985. Delež zaposlenih bo znašal 43,5%.

Bistveno nižja kot do sedaj bo rast števila na novo zaposlenih delavcev pri režijskih delih in opravilih tako v gospodarstvu kot v družbenih dejavnostih, možna bo le v primerih, ko gre za izboljšanje strokovne strukture režijskih služb na podlagi programov dela, ki jih določajo uporabniki oziroma pristojni organi. Število delavcev v organih družbenopolitičnih skupnosti, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v strokovnih službah samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnostih, kakor tudi delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo administrativna dela in opravila, se bo zmanjšalo v skladu z dejanskimi družbenimi potrebami, s tem da se bo hkrati povečevala kvaliteta in učinkovitost dela administrativnih služb.

Z izboljševanjem kvalifikacijske strukture zaposlenih bomo leta 1985 dosegli 23% delež zaposlenih s srednjo, višjo in visoko šolo, 42,2% delež zaposlenih delavcev profila poklicne šole in 34,8% delavcev ozkega profila.

Pri planiranju in uresničevanju zaposlovanja bodo delavci v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih izhajali iz zaposlitvenih bilanc, ki se bodo usklajevale v skupnosti za zaposlovanje.

Doseganje 5% stopnje rasti družbenega proizvoda ob omejevanju zaposlovanja na 1,3% stopnjo rasti bo zahtevalo 3,65% stopnjo rasti produktivnosti dela, delež produktivnosti v prirastu družbenega proizvoda pa bo znašal 74%, tako da bo naraščajoča produktivnost dela osnovni dejavnik gospodarske rasti.

Dolgoročna izvozna usmeritev bo ena

razvoju, ključnega družbenega proizvoda, posebej pa industrijske proizvodnje, bo v prihodnjem obdobju v največji meri pogojena in odvisna od rasti izvoza.

Možnosti za uvoz reprodukcijskega materiala in opreme bodo odvisne od dosežene stopnje rasti izvoza in na tej osnovi ustvarjenih ali pridobljenih deviz.

Na osnovi dogovora o temeljih družbenega plana občine bodo prizadevanja usmerjena v doseganje poprečne letne realne stopnje rasti izvoza najmanj 8%, stopnja rasti uvoza pa naj bi znašala do 3%, s čimer bi pokritje uvoza z izvozom povečali od 110% v letu 1979 na 146,2% v letu 1985 oziroma na 133,7% v celotnem obdobju 1981-85.

V strukturi izvoza bodo prizadevanja usmerjena v povečanje deleža izvoza proizvodov višje stopnje predelave na osnovi domačih surovin, znanja in tehnologije, poseben poudarek pa bo namenjen uveljavljanju kompleksnih ponudb ter višjih oblik gospodarskega sodelovanja s tujino.

Za relativno zmanjševanje uvoza bodo prizadevanja usmerjena v nadomeščanje uvoznih surovin in reprodukcijskih materialov z domačimi.

Uveljavljanje razvoja na kvalitetnih osnovah in doseganje strukturnih sprememb je pogojeno z ustreznimi investicijskimi vlaganji. Glede na zaostrene pogoje gospodarjenja ter omejene možnosti financiranja investicij iz tujih virov ocenjujemo, da se bo delež investicij v osnovna sredstva v družbenem proizvodu zmanjšal.

Na zmanjšanje obsega razpoložljivih sredstev za reprodukcijo bodo vplivale omejene možnosti dodatnega zadolževanja v tujini, angažiranje sredstev za dolgoročna skupna vlaganja, povečanje obsega kreditiranja izvoza blaga ter prirast zalog in v teh okvirih oblikovanje blagovnih rezerv. Upoštevati je potrebno še prispevek za kreditiranje razvoja manj razvitih območij v SFRJ ter prispevek za odpravo posledic potresa v Črni gori. Relativno velik delež oblikovanih sredstev za reprodukcijo bo namenjen tudi za odplačila posojil iz preteklih let.

Na teh osnovah ocenjujemo, da se bo delež investicij v osnovna sredstva v družbenem proizvodu zmanjšal na 22,9%, predvidena struktura investicij pa bo naslednja:

	%	milijon din,
- gospodarstvo	14,2	4.147
- infrastruktura	3,5	1.039
- gospodarske investicije skupaj	17,7	5.186
- družbene dejavnosti	2,2	663
- stanovanja	3,0	861
- negospodarske investicije skupaj	5,2	1.524
- investicije v osnovna sredstva skupaj	22,9	6.710

* Ocenjujemo, da bodo znašale investicije v zaloge (vključno z blagovnimi rezervami) približno 6% družbenega proizvoda oz. 1.758 milijonov din, tako da bodo znašale skupne gospodarske investicije 6.944 milijonov din oz. 23,7% DP.

Na osnovi takšne strukture investicij bo znašalo razmerje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami 77,3:22,7, v okviru skupnih gospodarskih investicij pa razmerje med gospodarskimi in infrastrukturnimi investicijami 80,2:19,8.

Realizacija predvidenega 22,9% deleža investicij v osnovna sredstva v družbenem proizvodu bo ob omejenih možnostih financiranja investicij iz bančnih in ostalih virov možna le ob večji stopnji samofinanciranja naložb in večjem deležu združenih sredstev, kar bo možno le ob znatni krepitvi akumulacijske in reprodukcijske sposobnosti gospodarstva.

V strukturi virov financiranja investicij naj bi se tako povečal delež lastnih, pred-

Na osnovi dogovora o temeljih družbenega plana občine bomo investicije usmerjali v skladu s kriteriji prestrukturiranja iz dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981-85 ob upoštevanju dogovorjenih razvojnih usmeritev.

Glede na nujnost krepitve akumulacijske in reprodukcijske sposobnosti gospodarstva bodo pri razporejanju dohodka oziroma čistega dohodka uveljavljena takšna razmerja, da bo poraba v globalu naraščala počasneje od dohodka.

Organizacije združenega dela bodo pri oblikovanju sredstev za osebne dohodke upoštevale skupne osnove in merila za razporejanje čistega dohodka, ki jih opredeljuje družbeni dogovor o razporejanju dohodka ter skupnih merilih za oblikovanje sredstev za osebne dohodke.

Zaradi vzpodbude k produktivnemu delu in smotrnejšemu gospodarjenju bodo organizacije združenega dela v okviru razpoložljivih sredstev za osebne dohodke izvajale diferencirano nagrajevanje delavcev po njihovem prispevku.

Kvalitativni kazalci razvoja kažejo na razkorak med doseženim nivojem razvoja gospodarstva in občutnim zaostajanjem družbenih dejavnosti, kar postaja omejitveni dejavnik nadaljnega razvoja družbenopolitične skupnosti kot celote. V nivoju razvoja družbenih dejavnosti občina Skofja Loka zaostaja za razvojem na tem področju za republiškim poprečjem in razvojem v nekaterih sosednjih občinah, kljub temu, da dosega škofjeloško gospodarstvo glede na Slovenijo nadpoprečne rezultate. Tako stanje je v določeni meri posledica dosedanje prerazporeditve ustvarjenega družbenega proizvoda občine, v katerem so bile družbene dejavnosti neustrezno udeležene (v letu 1980 je udeležba družbenih dejavnosti v družbenem proizvodu 17,7%, skupna poraba v republiki pa je udeležena z okrog 20% v družbenem proizvodu).

Skupna poraba bo v obdobju 1981-85 rastla po poprečni letni stopnji 7,6%, njen delež v družbenem proizvodu pa bo znašal 18,21%. V primeru višje rasti družbenega proizvoda od planirane bo skupna poraba ostala na rasti 7,6%, v primeru nižje rasti družbenega proizvoda bo delež skupne porabe deležen v strukturnem deležu v družbenem proizvodu z 18,21%.

Splošna poraba v občini bo naraščala počasneje od rasti družbenega proizvoda oziroma dohodka.

IV. NALOGE RAZVOJA PO PODROČJIH

Intenzivnejši in funkcionalno bolj povezan razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti in usklajen prostorski razvoj se kaže kot edina možnost za uresničevanje nakazanega materialnega razvoja, razvoja življenjskega standarda ter koncepcije izvoznega gospodarstva in ekonomske stabilizacije. Tako ekonomska politika predpostavlja kvalitetno razvojno preobrazbo in odpravljanje strukturnih neusklajenosti proizvodnih zmogljivosti.

Pri tem vključuje zlasti:

- izvozno usmerjeno proizvodnjo in storitve na trajnejših osnovah,
- razvojno in tehnološko intenzivno proizvodno izdelkov in storitev,
- energetske vire, hrano ter ekonomsko upravičeno pridobivanje in porabo surovin ter s tem povezan razvoj družbenih dejavnosti, še zlasti celodnevne šole in usmerjenega izobraževanja in razvojno raziskovalne dejavnosti, ter racionalno, intenzivno in usklajeno rabo prostora.

V srednjeročnem obdobju 1981-85 bodo imele prioriteto naslednje razvojne usmeritve:

1. na področju gospodarstva
 - a) pospešenemu razvoju primarnega sektorja zlasti kmetijstva v povezavi z

življalno predelovalno industrijo s ciljem večje in stabilne ponudbe hrane;

b) v sekundarnem sektorju poudarek na tehnološko zahtevnih, razvojno-intenzivnih in izvozno usmerjenih proizvodnjah;

c) pospešenemu razvoju zaostajajočega terciarnega sektorja, zlasti:

• trgovina s ciljem popolne in kvalitetne preskrbe prebivalstva

• storitvene obrti s poudarkom na razvoju deficitarnih obrtnih strok

• gostinstva in turizma

2. na področju socialnega razvoja

a) izobraževanje in v tem celodnevna šola in usmerjeno izobraževanje

b) razvojno-raziakovalni dejavnosti

c) otroškemu varstvu

č) preventivnemu zdravstvenemu varstvu

3. na področju prostorskega razvoja

a) usklajeni namenski rabi prostora in smotrni porazdelitvi površin tako, da ne bo prostora, ki bi bil brez funkcije v družbeni reprodukciji;

b) policentričnemu usmerjenemu razvoju kot osnovi za organizacijo dejavnosti v prostoru, to je prostorske razporeditve in povezovanje med krajem dela in krajem bivanja ter med oskrbnimi, družbenimi in drugimi dejavnostmi, ob upoštevanju prirodnih pogojev, stopnje družbeno-ekonomskega razvoja ter potreb za nemoteno družbeno reprodukcijo;

c) varstvu kmetijskih in gozdnih zemljišč, zlasti na strjenih površinah, ki omogočajo intenzivno kmetijsko in gozdno proizvodnjo;

č) aktivnemu varovanju okolja kot osnovi za zdrave in humane življenjske pogoje človeka, zaščito tal, zraka, rastlinskega in živalskega sveta pred škodljivimi posegi;

d) aktivnemu razvijanju kulturne krajine ter varstvu naravne in kulturne dediščine.

V. GOSPODARSTVO

1. PRIMARNI SEKTOR

V obdobju 1981–1985 se bo primarni sektor v občini Škofja Loka razvijal nekoliko hitreje od ostalega gospodarstva, kar je nujno zaradi njegovega pomena z vidika preskrbe prebivalstva s hrano in z vidika gospodarjenja s prostorom.

1.1. Kmetijstvo

Pospešen razvoj kmetijstva v povezavi z živilsko predelovalno industrijo je ena od prioritetnih usmeritev škofjeloškega gospodarstva v obdobju 1981–85. Osnovni cilj takega razvoja je večja in stabilnejša ponudba hrane, ki bo škofjeloški občini zagotavljala čimvečjo stopnjo samooskrbe.

V obdobju 1981–85 kot tudi kasneje še vedno lahko pričakujemo zmanjševanje kmetijskih površin ter rahlo upadanje aktivnih delovnih moči, kljub temu pa bo na račun večje produktivnosti proizvodnja planirana v obdobju 1981–85 večja od realizirane v obdobju 1976–80. Skupno število kmetij se bo sicer znižalo, povečalo pa se bo število usmerjenih kmetij od sedanjih 654 na 1000.

Povečali se bodo tudi tržni viški, kar je razvidno iz plana tržnih viškov treh najpomembnejših proizvodov v kooperacijskem sektorju škofjeloškega kmetijstva:

	1980	1985	indeks 85/80
Mleko 1000 l	6.115	7.860	129
Govedo ton	1.630	2.070	127
Krompir ton	3.100	3.550	115

Družbeni sektor pa bo proizvajal le govedo za zakol in bo to proizvodnjo povečal od 312 ton v letu 1979 na 950 ton leta 1985, iz lastne proizvodnje in iz kooperacijske proizvodnje v Stični.

Eden od ciljev razvoja kmetijstva je zaježiti že omenjeno upadanje kmetijskih površin, zato bodo ukrepi na področju

zlasti na ohranjanju in izboljševanju teh površin. Tako se bo v obdobju 1981–85 gibal letni obseg agromelioracij okrog 70 ha oz. akupno 350 ha, pri čemer bodo imele prednost melioracije na področjih komasacij, večja ravninska območja, planinski pašniki, zemljišča združenih kmetov ter agromelioracije kot ukrep za preprečevanje zaraščanja in za krčivne malodonosnih gozdov. Na območju Žirovske kotline in na Bukovškem polju se bodo predvidoma ob koncu obdobja 1981–1985 začele izvajati hidromelioracije na skupni površini 200 ha, če bo do takrat urejena osnovna odvodna mreža. Komasacije bodo izvedene predvsem na območju Gorenje vasi ter Selc oziroma Sorškega polja na površini 200 ha, za nakup pa je predvidenih približno 50 ha zemljišč.

Pomemben dejavnik pospešenega razvoja primarnega sektorja je tudi njegova samoupravna organiziranost. Na tem področju se bodo v prihodnjem srednjeročnem obdobju nadaljevale akcije, začete v obdobju 1976–1980. Prvi korak bo usmeritev delovanja kmetijske zadruge, tako da bo opravljala funkcije, za katere je ustanovljena, dopolnilne dejavnosti (trgovinska dejavnost in predelovalni obrati) pa se ne bodo širile oziroma se bo krčil njihov delež v strukturi dohodka kmetijske zadruge. Realiziralo se bo tudi dohodkovno povezovanje v vertikalni produkcijski verigi prek formiranja SIS za preskrbo Gorenjske ter povezovanje med kmetijstvom, gozdarstvom in lesnopredelovalno industrijo v okviru SIS za gozdarstvo. Kmetijska zemljiška skupnost pa bo razmejila svoje samoupravno-koordinativno delo z izvajalci v družbenem in zasebnem sektorju od svojega pospeševalnega dela v kmetijstvu, v okviru katerega bo skrbela za zagotavljanje sredstev za pokrivanje višjih proizvodnih stroškov, nastalih v težjih proizvodnih pogojih ali ob nenormalnih pogojih na tržišču.

Vse te načrte prihodnjega razvoja kmetijstva v škofjeloški občini lahko končno strnemo v ugotovitev, da bo kmetijstvo z realizacijo nalog, opredeljenih v samoupravnem sporazumu o temeljih plana razvoja kmetijstva, v dogovoru o temeljih družbenega plana občine, v samoupravnem sporazumu o ustanovitvi SIS za preskrbo Gorenjske in v drugih dokumentih, ki posegajo v njegov razvoj, doseglo naslednje cilje:

– povečanje in stabilizacija ponudbe hrane,

– zavarovanje, izboljšanje in učinkovitejša raba kmetijske zemlje,

– izboljšanje življenjskih in delovnih razmer aktivnega kmečkega prebivalstva ter povečanje reproduktivne sposobnosti panoge,

– zagotavljanje skladnejšega razvoja kmetijstva z družbeno-ekonomskim razvojem občine ter

– ohranjanje kmetijstva na območjih, ki so za kmetijstvo manj primerna, pa je to nujno zaradi splošnih družbenih interesov.

Realizacija teh ciljev je pogojena z realizacijo naložb v kmetijsko proizvodnjo v skupnem znesku 698.934 tisoč din* (cene 1980), za katere je predvidena naslednja struktura virov financiranja:

lastna sredstva	20,3 % kmetijska zadruga,
zdrž. sredstva	9,3 % družbeni sektor)
krediti	39,2 % domače banke in drugi krediti)
sredstva HKS	7,1 %
KZS	11,2 %
KZRS	0,8 %
drugo	12,1 %
	100,0 %

* Nista upoštevani naložbi v živilsko-predelovalno industrijo (cene 1980)

– 303.600 tisoč din v obrat mesne predelave na Trati ter

– 18.975 tisoč din v opremo mlekarne.

2. GOZDARSTVO

V razdobju 1981–85 bo v škofjeloški občini preko gospodarjenja z gozdovi potrebno sicer zaustaviti širjenje gozdnih površin na račun opuščeni kmetijskih zemljišč, toda hkrati skrbeti za ohranjanje sedanjih gozdnih površin, za trajno naraščanje gozdnega prirastka in vrednostnih donosov ter za enostavno in razširjeno gozdnobioološko reprodukcijo na teh gozdnih površinah. Gospodarjenje z gozdovi bo torej temeljilo na krepitvi vseh splošno koristnih funkcij gozdov, ki so pogoj za biološko ravnovesje in za zdravo življenjsko okolje ter na hkratni optimalni izrabi njegovih naravnih proizvodnih potencialov.

Realizacija teh osnovnih usmeritev škofjeloškega gozdarstva je tesno povezana z organiziranostjo in povezanostjo nosilcev gospodarjenja z gozdovi, ki se bodo morali poenotiti pri izvajanju svoje dejavnosti in se povezati:

• s kmetijstvom; v okviru primarnega sektorja se bo enotno reševalo predvsem vprašanje nadomestila gozdne proizvodnje na degradiranih površinah in ohranjanja vsaj ekstenzivne kmetijske proizvodnje na površinah, ki jih nenačrtno zaraščajo manjvredni gozdovi ter zagotavljanja sredstev za izvajanje teh del in pa vprašanje vključevanja kmetov lastnikov gozdov v gospodarjenje z gozdovi in v ohranjanje osnovnih funkcij gozdov;

• z lesno-predelovalno industrijo preko SIS za gozdarstvo, ki bo skupaj z vsemi porabniki gozdnih proizvodov in ostalimi delovnimi organizacijami in ustanovami, zainteresiranimi za gospodarjenje z gozdovi, reševala:

– vprašanje zagotavljanja in oskrbovanja vseh porabnikov lesa s surovino in znotraj SOZD GLG Bled o surovinskem oskrbovanju lesno-predelovalne industrije v škofjeloški občini,

– vprašanje zagotavljanja potrebnih finančnih sredstev za normalno gozdno gospodarjenje, nadomestitev gozdne proizvodnje na degradiranih površinah, izvajanje zakasnelih redčenj in za gradnjo gozdnih cest.

Nadpovprečno dober rastiščni potencial škofjeloških gozdov doslej ni bil v celoti izkoriščen, kar zahteva povečano vlaganje tako v osnovno kot v razširjeno gozdnobioološko reprodukcijo (obnova in nega gozdov), pa tudi vlaganja v izgradnjo gozdnocestnega omrežja, ki bodo prispevala k realizaciji načrtovane gozdne proizvodnje. Pokritje potreb po lesu je namreč možno le z dodatnimi vlaganji v zakasnela ali doslej premalo intenzivno izvajana redčenja v mladih in srednjedobnih sestojih ter v melioracijo malodonosnih gozdov. V obdobju 1981–85 bo tako povprečna letna višina vlaganj v gozdove (cene 1980):

	v 000 din		
	Družbeni sektor	Zasebni sektor	Skupaj
– enostavna gozdnobioološka reprodukcija	2.754	7.923	10.677
– zapoznala redčenja	1.704	4.009	5.713
– razširjena reprodukcija	4.136	9.393	13.529
– gradnja gozdnih cest	3.547	7.992	11.539
	12.141	29.317	41.458

Pri tem bodo sredstva za enostavno reprodukcijo zagotavljale temeljne organizacije gozdarstva v okviru SIS za gozdarstvo, za razširjeno reprodukcijo se bodo sredstva združevala (20 % sredstev TO gozdarstva, 80 % sredstev TO gozdarstva in lesne industrije ter delno republika v okviru republiške SIS za gozdarstvo), za gradnjo gozdnocestnega omrežja pa se bodo zbirala sredstva v okviru SIS za gozdarstvo tako, da bo udeležba TO gozdarstva zna-

bančne kredite. Natancneje oblike in načini predvidenega zbiranja sredstev bodo izdelani in sprejeti z vsakoletnim planom.

2. SEKUNDARNI SEKTOR

V sekundarni sektor uvrščamo industrijo, gradbeništvo in proizvodni del obrti. Sekundarni sektor bo tudi v prihodnje osnovni nosilec gospodarskega razvoja, njegov razvoj pa bo usmerjen v prestrukturiranje na kvaliteten osnovah.

2.1. Industrija

2.1.1. Splošne razvojne usmeritve

Industrija je glavni nosilec škofjeloškega gospodarstva, saj ustvarja skoraj dve tretjini skupnega družbenega proizvoda oziroma skoraj tri četrtine družbenega proizvoda družbenega sektorja gospodarstva v občini. V strukturi industrije zavzemata najpomembnejši delež elektroindustrija in lesna industrija, relativno večji delež pa zavzemajo še tekstilna in obutvena industrija ter predelava nekovin.

V preteklem obdobju je industrija dosegala dinamično rast, ugodne izvozne rezultate ter relativno visoko stopnjo prilaganja spremenjenim pogojem gospodarjenja. Dosedanji razvoj je bil še vedno relativno ekstenziven, saj je temeljil na visoki stopnji zaposlovanja ob slabi kvalifikacijski strukturi zaposlenih. V strukturi industrije zavzemajo nadpovprečno velik delež delovno-intenzivne proizvodnje, premajhen pa je delež tehnološko-zahtevnih proizvodov.

Industrija bo tudi v prihodnjem obdobju imela najpomembnejšo vlogo v strukturi škofjeloškega gospodarstva, njena osnovna razvojna usmeritev bo prestrukturiranje na osnovi kvalitetnih dejavnikov razvoja, ki dolgoročno omogočajo nadpovprečen dohodek na zaposlenega oziroma na vložena sredstva.

Na osnovi dogovora o temeljnih družbenega plana občine bomo razvoj industrije usmerjali v skladu s kriteriji prestrukturiranja. Prestrukturiranje na osnovi teh kriterijev pomeni predvsem večanje deleža tehnološko-zahtevnih in razvojno-intenzivnih proizvodov v industrijski strukturi, hkrati pa osvajanje zahtevnejših proizvodov v vseh panogah. Na teh osnovah bodo prizadevanja usmerjena v uvajanje novih propulzivnih proizvodnih usmeritev ob hkratni posodobitvi obstoječih proizvodov.

Takšna usmeritev izhaja tako iz objektivnih omejitvenih dejavnikov (delovna sila, surovine, energija, prostor, okolje itd.), zlasti pa iz zahteve po učinkovitejšem gospodarjenju, saj imajo predvsem razvojno-tehnološko intenzivne proizvodnje dolgoročne pogoje za bistveno povečanje produktivnosti.

Kot osnovne dejavnike prestrukturiranja bomo pospeševali uveljavljanje znanja in razvojno-raziskovalne dejavnosti ter dolgoročno izvozno usmeritev.

Za realizacijo prestrukturiranja bo bistvenega pomena krepitev akumulativne in reprodukcijske sposobnosti ter združevanje dela in sredstev na dohodkovnih osnovah. Pomembno bo oblikovanje kompleksnih ponudb na osnovi večje medsebojne povezanosti gospodarstva, za kar obstojajo glede na proizvodno strukturo objektivne možnosti, tako da je potrebno že dosežene rezultate povezovanja še okrepiti.

Osnovo rasti industrijske proizvodnje bo v prihodnjem obdobju predstavljal izvoz, zato je potrebno krepiti dolgoročno izvozno orientacijo organizacij združenega dela ter še izboljševati dosedanje pozitivne izvozne rezultate.

Ob upoštevanju problematike energije in surovin bo poseben poudarek namenjen racionalni rabi energije in surovin in nadomeščanju uvoženih virov z domačimi. S prestrukturiranjem je tesno povezano

in razvojno-raziskovalno delo ter dolgoročni izvozni usmeritvi. Elektroindustrija predstavlja eno od nosilnih panog škofjeloškega gospodarstva, saj ustvarja približno eno četrtino družbenega proizvoda industrije. Nadaljnji razvoj elektroindustrije bo temeljil na selekciji razvojnih programov in usmeritvi na tehnološko zahtevnejše programe višjega kakovostnega ranga na osnovi raziskovalno-razvojnega dela ter dolgoročni izvozni usmeritvi.

Na področju proizvodov za široko potrošnjo je predvidena razširitev asortimana na proizvodnjo zmrzovalnih omar ter dvotemperaturnih naprav (LTH) ter osvajanje in razširjanje proizvodnje pomivalnih strojev in mikrovalovnih pečic (Iskra).

Na področju investicijske opreme bo uveden proizvodni program za izkoriščanje sekundarnih energetskih virov in sonca ter proizvodnja naprav za transport in distribucijo zamrznjene polpripravljene hrane, predvidena pa je tudi razširitev proizvodnega programa na težko hladilstvo, na nove vitrine ter na področju klimatskih naprav (LTH).

2.1.2. Razvojne usmeritve po posameznih panogah

Splošni cilji in naloge razvoja industrije se bodo realizirali s konkretnimi usmeritvami po posameznih panogah industrije.

Na področju rudarstva se kot objekt širšega družbenega pomena vključuje v celotno problematiko občine Rudnik urana Žirovski vrh. Predvideno je dokončanje investicijske izgradnje in s tem odpiranje rudnika urana. V zvezi z razvojem RUŽV je pomembna zagotovitev primernih kadrov in družbenega standarda zaposlenih, kakor tudi ustrezno reševanje problematike energetske in prometne infrastrukture ter dosedno uveljavljanje vseh ukrepov za varstvo okolja.

V nekovinski proizvodnji (Termika) je predvidena usmeritev v zahtevnejšo proizvodnjo s ciljem obdržati vodilno vlogo v proizvodnji termoizolacijskih materialov. Predvidena je racionalizacija pri porabi vseh vrst surovin, zmanjševanje obremenitve okolja z odpadki ter uveljavljanje ukrepov za varstvo okolja. Osnovni poudarek bo na povečanju proizvodnje kamene volne, ki temelji na obsežnih investicijskih vlaganjih v nove proizvodne linije ter rekonstrukciji in ekološki sanaciji obstoječih linij ob opustitvi lokacije obratov v Bodovljah.

V okviru kovinsko-1predelovalne industrije je predviden nadaljni razvoj tlačnega livarstva, ki je odvisen od reševanja problema lokacije nove livarne ter razvijanje in razširitev orodjarstva (LTH).

Ob nadaljnji proizvodnji pisarniškega okovja in pribora ter paličnih sponk (NI-KO) je dolgoročno usmeritev razvoj in finalizacija izdelkov iz visokokvalitetnega jekla na področju vzmetnih izdelkov.

* V dogovoru o temeljnih družbenega plana SRS 1981-85 je prestrukturiranje gospodarstva opredeljeno kot ena od temeljnih nalog, v okviru konkretnih nalog prestrukturiranja pa so kot ključni opredeljeni proizvodni programi s področja strojogradnje, elektronike in nekaterih kemikalij s poudarkom na kompleksnih ponudbah.

Ocenjujemo, da bo imela v prihodnje strojna industrija glede na razvojno intenzivnost ter na poudarjen razvoj na ravni SR Slovenije večjo vlogo tudi v gospodarskem razvoju občine. V okviru proizvodnje elementov za avtomatizacijo (Kladivar) bo poudarek na proizvodnji hidravličnih elementov in komponent. Predvidena je bistvena širitev proizvodnje na osnovi aplikacije raziskovalno razvojnega dela v proizvodnji v smeri izpopolnjevanja obstoječih in uvajanja novih proizvodov.

Razvoj proizvodnje tehtnic in laboratorijskih aparatov (Tehtnica) je pogojen z realizacijo predvidene investicije v nove proizvodne zmogljivosti.

Z vidika razvoja strojne industrije je potrebno poudariti pomen projektov za

Elektroindustrija predstavlja eno od nosilnih panog škofjeloškega gospodarstva, saj ustvarja približno eno četrtino družbenega proizvoda industrije. Nadaljnji razvoj elektroindustrije bo temeljil na selekciji razvojnih programov in usmeritvi na tehnološko zahtevnejše programe višjega kakovostnega ranga na osnovi raziskovalno-razvojnega dela ter dolgoročni izvozni usmeritvi.

Na področju proizvodov za široko potrošnjo je predvidena razširitev asortimana na proizvodnjo zmrzovalnih omar ter dvotemperaturnih naprav (LTH) ter osvajanje in razširjanje proizvodnje pomivalnih strojev in mikrovalovnih pečic (Iskra).

Na področju investicijske opreme bo uveden proizvodni program za izkoriščanje sekundarnih energetskih virov in sonca ter proizvodnja naprav za transport in distribucijo zamrznjene polpripravljene hrane, predvidena pa je tudi razširitev proizvodnega programa na težko hladilstvo, na nove vitrine ter na področju klimatskih naprav (LTH).

V proizvodnji elektromotorjev (Iskra) bo usmeritev v prestrukturiranje na zahtevnejše vrste elektromotorjev, osnovni poudarek pa bo na proizvodnji kolektorskih motorjev ter sesalnih enot.

Lesna industrija ustvarja približno eno petino družbenega proizvoda škofjeloške industrije. Pri njenem nadaljnjem razvoju je potrebno upoštevati, da bo količina gozdne proizvodnje v gorenjski regiji ostala na dosedanji ravni, oziroma se bo le nekoliko povečala. Ob tej osnovni omejitvi bodo temeljne usmeritve lesne industrije boljše izkoristek lesne surovine in s tem višja stopnja predelave in racionalna nadomestitev lesne surovine z ostalimi materiali, osnovni poudarek pa bo na razvoju kompletnjših ponudb.

V proizvodnji pohištva (Alpes) bo potekal razvoj v smeri proizvodnje vseh vrst pohištva ter njeni razširitvi na celotno opremo bivalnega prostora z uveljavljanjem inženiringa. V teh okvirih je predvidena proizvodnja systemskega pohištva, fonskega in garniturnega pohištva ter višja stopnja obdelave masivnega lesa.

Na področju stavbnega pohištva (Jelovica) je v letu 1985 predvidena proizvodnja 250.000 komadov oken v naravni izvedbi ter 100.000 komadov oken v kombinaciji les-kovina-plastika. Proizvodnja montažnih objektov naj bi dosegla v letu 1985 1.000 komadov oziroma 90.000 kv. m skupne površine. Predvidena je modernizacija montaže ter uveljavljanje celovite ponudbe.

Primarna predelava lesa za potrebe Jelovice in Gradisa se bo razvijala skupno.

Temeljne razvojne usmeritve tekstilne industrije bodo tehnološka modernizacija, prehajanje na visoko stopnjo avtomatizacije, večja uporaba sintetičnih vlaken, osvajanje novih izdelkov in prilagajanje potrebam tržišča.

V primarni tekstilni proizvodnji (Gorenjska predilnica) je predvidena sprememba strukture proizvodnje v korist zahtevnejših in dohodkovno bolj donosnih proizvodov. Predvidena je večja naslonitev na domače surovinske vire ter boljše izkoriščenost surovin z dodatnimi predelavami, poudarek pa bo na mešanicah naravnih in umetnih vlaken.

V proizvodnji končnih tekstilnih izdelkov bo potekal razvoj v smeri osvajanja novih izdelkov ter prilagajanja potrebam tržišča.

Osnovna razvojna usmeritev obutvene industrije bo glede na omejene vire zaposlovanja predvsem modernizacija kapacitet in večanje proizvodnje na osnovi večje produktivnosti, visoka kvaliteta izdelkov ter prilagajanje tržnim razmeram.

V obutveni industriji predvideva Alpina povečanje količinskega obsega proizvodnje

od 1.200 tisoč parov obutve v letu 1981 na 1.520 tisoč parov v letu 1985. Poudarek bo na razvoju smučarske obutve ter proizvodnji visokokvalitetne lahke obutve.

Ostale panoge se bodo razvijale v skladu s kriteriji prestrukturiranja predvsem v smeri oevanja zahtevnejših proizvodov višje stopnje predelave.

2.2. Gradbeništvo

Temeljna razvojna usmeritev škofjeloškega gradbeništva v obdobju 1981 do 1985, za katero so se nosilci te dejavnosti sporazumeli in obvezali tudi v družbenem dogovoru o temeljih družbenega plana občine, je zagotoviti celovito ponudbo gradbenih izvajalcev preko povezovanja od projektive do gradbene operative, inštalacijskih del, vodovodnih del in dc vključevanja notranje opreme objektov. K realizaciji tega cilja bo prispevala tudi ustrezna organiziranost subjektov, ki se bodo združevali v eno delovno organizacijo ter v njenem okviru bistveno prispevali k hitrejši dinamiki in k racionalizaciji stanovanjske in druge izgradnje v škofjeloški občini.

3. TERCIARNI SEKTOR

Med prioritarnimi usmeritvami škofjeloškega gospodarstva v obdobju 1981-85 je tudi pospešen razvoj zaostajajočega terciarnega sektorja, v njegovem okviru pa zlasti razvoj storitvene obrti, gostinstva in turizma ter trgovine.

3.1. Trgovina

Trgovinska dejavnost se je v občini Škofja Loka v prvih dveh letih preteklega srednjeročnega obdobja razvijala nekoliko hitreje, nato pa se je razvoj upočasnil predvsem zaradi prepočasne širjenja prodajnih površin v primerjavi s hitro naraščajočimi potrebami oziroma z naraščanjem prebivalstva. Tako je bilo v občini konec leta 1979 le 0,31 kv. m prodajnih površin na prebivalca, kar je bistveno manj od predvidenih 0,46 kv. m prodajnih površin na prebivalca v obdobju 1976 do 1980. Razen tega je razvoj dejavnosti v občinskem prostoru potekal dokaj neenakomerno, pojavljali so se problemi oziroma zastoji na področju dohodkovnega povezovanja trgovine s proizvodnjo in s končno potrošnjo ter vrsta drugih problemov. Zaradi teh vzrokov se nekateri cilji iz preteklega srednjeročnega obdobja prenašajo v obdobje 1981-1985, vsi pa bodo prispevali k realizaciji temeljnega razvojnega cilja trgovinske dejavnosti v tem obdobju, to je k popolni in kvalitetni preskrbi občanov škofjeloške občine. Ta cilj bo dosežen preko formiranja oziroma dopolnjevanja opremljenosti štirih trgovinskih centrov (Škofja Loka, Zelezniški, Žiri, Gorenja vas), preko racionalnega razporejanja novih oziroma ohranjanja starih maloprodajnih zmogljivosti osnovne preskrbe po vsem občinskem prostoru ter preko oblikovanja Samoupravne interesne skupnosti za preskrbo v Gorenjski regiji, v okviru katere se bodo reševala vprašanja trajnih in občasnih motenj v preskrbi, oblikovanja stalnih blagovnih in tržnih rezerv, ipd.

Projekcija potrebnih prodajnih površin, ki upošteva naraščanje prebivalstva na eni in izboljševanje kvalitete ponudbe preko naraščanja normativa prodajnih površin na prebivalca na drugi strani nam pokaže, da bi bilo do leta 1985 v občini Škofja Loka potrebno zgraditi skupno približno 5.900 kvadratnih metrov prodajnih površin. Ob upoštevanju doslej načrtovanih investicij bi do leta 1985 pokrili le približno dve tretjini teh potreb, iz česar izhaja nujnost prioritarnega obravnavanja naložb v razvoj trgovinske dejavnosti.

Do leta 2000 naj bi nato postopoma pokrivali vse potrebe po prodajnih površinah, ki izhajajo na eni strani iz nadaljnega naraščanja števila prebivalcev, na drugi strani pa iz izboljšanja kvalitete ponudbe preko povečanja prodajnih površin od 0,46 kv. m na 0,60 kv. m na prebivalca.

Potrebne dodatne prodajne površine do leta 1985* (v kv. m):

Mikroregija	1979-1985
škofjeloška selška	1.320,3
poljanska	1.615,7
žirovska	1.966,6
SKUPAJ	5.926,1

3.2. Gostinstvo in turizem

Turistični promet je v občini Škofja Loka v preteklem obdobju razmeroma hitro naraščal predvsem na osnovi velikega turističnega potenciala občine, ki pa še vedno ni v celoti izkoriščen. Tako bo pospešen razvoj gostinstvo-turistične dejavnosti tudi v obdobju 1981-85 ena od ključnih nalog škofjeloškega gospodarstva.

Za oblikovanje kvalitetne in celovite turistične ponudbe, ki bo izkoriščala potencial zimskega in letnega turizma s poudarkom na turistifikaciji podeželja in ki bo vključevala izletniški turizem ter prenovalo srednjeveškega jedra mesta Škofja Loka in vaških jeder, bo v obdobju 1981 do 1985 izdelan enoten razvojni koncept škofjeloškega gostinstva**, ki bo zajel tako družbeni kot privatni sektor in v okviru katerega bo zajet tudi kmečki turizem kot dejavnost, ki je integralni del turistične ponudbe.

Realizacija načrtovanega pospešenega razvoja te dejavnosti je odvisna od realizacije naložb, katerih skupna predračunska vrednost je 576,2 milijonov dinarjev. Za te naložbe, zlasti pa za investicijo v izgradnjo centra na Soriški planini, sredstva še niso v celoti zagotovljena, zato se bomo zanje morali še sporazumevati.

3.3. Drobnogospodarstvo

Za drobnogospodarstvo v občini Škofja Loka lahko kljub dosedanjim prizadevanjem še vedno ugotavljamo, da njegov razvoj zaostaja za razvojem ostalega gospodarstva. Zato je bil v letu 1979 izdelan program razvoja, ki ga bo drobnogospodarstvo realiziralo v obdobju 1981-85. V okviru tega programa bo odprt zlasti razvoj deficitarnih obrtnih strok (predvsem storitev) preko različnih ukrepov, kot na primer:

- materialnih ugodnosti (davčne olajšave, ugodni kreditni pogoji, subvencija za najemnine, komunalna urejenost ipd.)
- oblikovanja razvojnih programov po posameznih strokah,
- oblikovanja temeljne organizacije kooperantov,
- oblikovanja samoupravnega sporazuma za združevanje sredstev v ta namen,
- uveljavljanja dohodkovnega povezovanja med proizvodno obrtjo, OZD v sekundarnem sektorju in s terciarnimi dejavnostimi,
- podpore zasebnim obrtnikom pri vključevanju v obrtne zadruge,
- zagotovitve potrebnih lokacij v okviru načrtov prenovalnih mestnih in vaških jeder in v okviru zazidalnih načrtov.

3.4. Promet*

V škofjeloški občini se bo promet kot dinamična gospodarska panoga, ki preokračuje ozke občinske meje, v obdobju 1981 do 1985 nujno vključeval v širši slovenski in jugoslovanski prostor zlasti preko pospešenega razvoja integralnega transporta. Posamezne veje prometne dejavnosti pa se bodo razvijale v naslednjih smereh:

- tovorni promet: zasledovanje potreb gospodarstva in povezovanje cestnega tovornega prometa z železnico in z ostalo prometno infrastrukturo v občini in v okviru regije (vključno z izgradnjo skupnega blagovnega terminala).

* Vir: Tabela v dokumentaciji

** Nosilec oblikovanja tega koncepta bo SOZD Alpe-tour - DO Gostinstvo

* V tem okviru je obravnavan promet kot gospodarska panoga, prometna infrastruktura pa je obravnavana v poglavju o prostorski infrastrukturi.

- mestni in nadmestni potniški promet: izpopolnjevanje voznega parka, izgradnja avtobusnih postajališč in avtobusne postaje v Škofji Loki**, s čimer se bo izboljšala kvaliteta storitev,

- ptt promet: odpravljanje zastojev v razvoju telefonije in komunikacijskega omrežja za sodobno daljinsko obravnavanje podatkov.

4. STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

4.1. Stanovanja

V razvoju stanovanjskega gospodarstva bodo prizadevanja usmerjena v zagotovitev ustreznega števila stanovanj na osnovi izkazanih potreb in doseganje ustreznega stanovanjskega standarda ob upoštevanju realnih materialnih možnosti. Ob tem je potrebno izboljšati gospodarjenje z obstoječim stanovanjskim fondom.

Izhodišča za usmerjanje razvoja stanovanjskega gospodarstva so stališča, sklepi in priporočila skupščine SR Slovenije za nadaljnji razvoj samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu. Na osnovi dogovora o temeljih družbenega plana občine za obdobje 1981-85 je predvidena izgradnja 1.700 novih stanovanjskih enot.

V teh okvirih je predvidena naslednja struktura:

	število stanov.	površine skupaj	kv. m na stanovanje
I. Stanovanjska graditev			
1. Družbeno usmerjena gradnja	1.445	99.066	68
- individualna gradnja	425	38.250	90
- družb. najem. stanov.	478	28.680	60
- blok. stan. v etaž. last.	478	28.680	60
- stan. družb. pomoči	64	3.456	54
2. Neusmerjena individualna gradnja	255	22.950	90
Skupaj	1.700	122.016	72
II. Prenova skupaj	176	9.680	55
Za predvideno novogradnjo in modernizacijo stanovanj bo potrebno zagotoviti sredstva v skupni višini 1.680.802 tisoč din.			
Predvidena struktura sredstev je naslednja*:			
	sredstva v 000 din	struktura v %	
- družbeno oblikovana sredstva (sredstva iz čistega dohodka, amortizacije in bančni krediti)	984.837	58,6	
- zasebna sredstva občanov (lastna udeležba upoštevajoč kredite na privarčevana sredstva)	563.365	33,5	
- sredstva RUZV	132.600	7,9	
SKUPAJ:	1.680.802	100,0	

** Za realizacijo te investicije bodo potrebna še dodatna dogovarjanja.

* V globalni bilanci predvidenih investicij so upoštevana družbeno oblikovana sredstva.

V okviru družbeno oblikovanih sredstev zavzemajo sredstva iz čistega dohodka in dohodka 701.000 tisoč din.

Za oblikovanje teh sredstev bi bilo potrebno izločiti iz čistega dohodka 6,5 % od bruto osebnih dohodkov.

Za namene solidarnosti je predvideno združevanje sredstev iz dohodka v višini 0,975 % od bruto osebnih dohodkov, od tega 0,68 % za namene solidarnosti v občini in 0,295 % za namene solidarnosti na ravni republike.

Za namene vzajemnosti je predvideno združevanje sredstev iz čistega dohodka v višini 1 % od bruto osebnih dohodkov.

Razvoj stanovanjske gradnje bo potekal policentrično v štirih območjih s svojimi središči, to je Škofja Loka, Selška dolina z Železniki, Poljanska dolina z Gorenjo vasjo in Žiri.

Časovno-krajevna razporeditev stanovanjske gradnje bo naslednja:

Območje	Leta dokončanja stanovanj					Skupaj
	1981	1982	1983	1984	1985	
Usmerjena gradnja						775
Škofja Loka blokovna	114	114	114	114	114	507
individualna	41	41	41	41	41	205
Železniki blokovna	39	39	27	27	28	160
indi.	20	20	20	20	20	100
Žiri blokovna	25	—	25	25	25	100
indi.	12	12	12	12	12	60
Goranja vas blokovna	81	81	—	28	—	190
indi.	—	15	15	15	15	60
Usmerjena gradnja blokovna	259	234	166	194	167	1020
indi.	73	88	88	88	88	425
Neusmerjena gradnja ostala podra.	51	51	51	51	51	255
Skupaj blokovna	383	373	305	333	306	1700
indi.	124	139	139	139	139	680

Gostota poselitve po posameznih območjih bo 90 preb./ha (Škofja Loka, Železniki), oziroma 80 preb./ha (Gorenja vas, Žiri).

Družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo bomo razvijali na naslednjih območjih:

- Škofja Loka: Frankovo naselje, Zakamnitnik, Pod plevno, Stara Loka
- Železniki: Kres, Trnje, Center, Dašnjica I, Dašnjica II
- Žiri: sosesi S3, S7
- Gorenja vas: Blata

Za realizacijo predvidene stanovanjske izgradnje bo potrebno uskladiti aktivnost vseh dejavnikov, ki so vključeni v stanovanjsko izgradnjo.

Potrebno bo zagotoviti pravočasno pripravo urbanistične dokumentacije in usklajevati razvoj stanovanjske gradnje z razvojem komunalne infrastrukture ter z urejanjem stavbnih zemljišč.

Na osnovi ustreznih samoupravnih sporazumov bo potrebno zagotoviti izdelavo zazidalnih načrtov, kakor tudi celovitost izgrajevanja stanovanjskih sosesk v smislu opremljenosti z objekti oskrbno-storitvenih in družbenih dejavnosti.

Potrebno pozornost bomo namenili prenovi in modernizaciji neustreznih stanovanj s ciljem izboljšanja obstoječega stanovanjskega sklada in ustvarjanja primernih stanovanjskih razmer.

Na področju gospodarjenja s stanovanjskim fondom v družbeni lastnini bodo s postopnim prehodom na ekonomske stanarine do leta 1985 uveljavljene ekonomske stanarine v višini 3,056 % od vsakoletne revalorizirane vrednosti stanovanjskega sklada v občini. S tem bo zagotovljena materialna osnova za samoupravno dogovarjanje in odločanje pri gospodarjenju s stanovanjskim fondom.

4.2. Pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč

Pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč bo potekalo v skladu z razvojem stanovanjske gradnje ter drugih porab-

nikov prostora, kako tudi usklajeno z izgradnjo primarnega infrastrukturnega oziroma komunalnega omrežja.

Za potrebe stanovanjske gradnje bodo po posameznih območjih potrebne naslednje površine stavbnih zemljišč s predvidenimi stroški:

Območje	Površine ha	Stroški v 000 din
Usmerjena gradnja 1981—85		
Škofja Loka	23,10	267.960
Železniki	8,14	86.454
Žiri	5,18	60.088
Goranja vas	7,49	80.164
Skupaj	43,91	494.666
Usmerjena gradnja 1986—87	23,67	108.882
Skupaj usmerjena gradnja	67,58	603.548
Neusmerjena gradnja	17,43	79.764
Skupaj	84,92	683.312

Za realizacijo urejanja predvidenih stavbnih zemljišč za stanovanjsko izgradnjo bo potrebno zagotoviti 683.312 tisoč dinarjev.

Za zagotovitev izgradnje sekundarnih vodov in naprav individualne rabe za potrebe usmerjene stanovanjske gradnje bo potrebno izločevati sredstva iz čistega dohodka v višini 1,3 % od bruto osebnih dohodkov vseh zaposlenih.

VI. DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Dosedanji razvoj, cilji, usmeritve in materialni okviri

Hitremu razvoju gospodarstva v preteklem obdobju (zlasti še industrije) ni sledil razvoj družbenih dejavnosti.

Na slabšo socialno razvitost občine kažejo kvalitativni kazalci razvoja (glej poglavje ključni problemi dosednjega razvoja) kot so delež negospodarskih investicij v skupnih investicijah, odstotek zajetja predšolskih otrok v organizirano družbeno varstvo, odstotek zajetja otrok v celodnevno šolo in podaljšano bivanje, delež zaposlenih v kvartornem sektorju in še nekateri drugi.

Čeprav dosega škofjeloško gospodarstvo glede na Slovenijo nadpovprečne rezultate, ostaja raven razvoja družbenih dejavnosti pod republiškim povprečjem in za razvojem na tem področju v gorenjskih občinah. Tako stanje je do neke mere posledica dosedanje prerazporeditve ustvarjenega družbenega proizvoda občine, v katerem so bile družbene dejavnosti neustrezno udeležene. Tako je v letu 1980 bila udeležba družbenih dejavnosti v družbenem proizvodu občine Škofja Loka 17,71 %, medtem ko je skupna poraba v republici udeležena z okrog 20 % v družbenem proizvodu (oziroma 19,46 % povprečno v planskem obdobju 1976—80).

Z uveljavljanjem svobodne menjave dela, s katero se zadovoljevanje potreb na področju družbenih dejavnosti prenaša na izvajalce in uporabnike neposredno, se presegajo tudi dosedanja gledanja na družbene dejavnosti kot na uporabnike in ne kot sestavni del družbene reprodukcije. Omenjen odnos do družbenih dejavnosti je imel negativne posledice, ki so se kazale v zaprtosti družbenih dejavnosti do družbenega dela, v neracionalni porabi sredstev in nepriznavanju vpliva družbenih dejavnosti v ustvarjanju dohodka. V procesu svobodne menjave dela med združenim delom in družbenimi dejavnostmi preko samoupravnih interesnih skupnosti in z neposredno menjavo bomo zagotovili povezovanje, ki bo omogočilo večje uveljavljanje družbenih dejavnosti in njihovo povezanost z gospodarskim razvojem.

Razvoj družbenih dejavnosti se bo uresničeval na osnovi interesov in potreb občanov v krajevnih skupnostih in delavcev v TOZD.

Zato bomo morali zagotoviti:

- funkcionalno povezovanje v SIS,

kar bo omogočalo učinkovitejšo zadovoljevanje skupnih potreb,

— hitrejšo uveljavljanje delegatakega sistema,

— materialne pogoje za izvajanje družbeno zagotovljenega in dogovorjenega enotnega programa ter pogoje za izvajanje občinskega dopolnilnega in skupnega programa v SR Sloveniji,

— na področju družbenih dejavnosti bo potekalo koordinirano usklajevanje med razvojnimi potrebami na področju družbenih dejavnosti in med možnostmi zagotavljanja sredstev združenega dela materialne proizvodnje na podlagi sprejetih samoupravnih sporazumov in drugih oblik svobodne menjave dela,

— za učinkovitejši razvoj družbenih dejavnosti, ki presegajo občinske okvire, se bomo intenzivno povezovali z drugimi občinami.

Glede na prioriteten značaj razvoja družbenih dejavnosti bomo do leta 1985 dosegli nivo razvoja, ki ga v poprečju dosega SR Slovenija.

V skladu z opredeljenimi smermi razvoja v občini bomo prednostno razvijali tista področja družbenih dejavnosti, ki predstavljajo pogoje za dolgoročno ekonomsko stabilizacijo, neposredno vplivajo na dvig produktivnosti dela na vseh področjih družbenega razvoja ter omogočajo izenačevanje pogojev vstopa v življenje in delo zlasti mladi generaciji, kar je predpogoj za odpravljanje socialnih razlik med prebivalstvom. Zato bomo pri opredeljevanju osnov in meril za oblikovanje in vrednotenje programov družbenih dejavnosti in socialne politike prednostno zagotavljali pospešen razvoj naslednjim opredeljenim prioritetam v naslednjem srednjeročnem obdobju, s čemer bodo pri prestrukturiranju celotnega združenega dela imela na področju družbenih dejavnosti prednost vzgoja in izobraževanje s poudarkom na celodnevni osnovni šoli in sistem usmerjenega izobraževanja, razvojno-raziskovalna dejavnost, otroško varstvo ter preventivno zdravstveno varstvo.

Pri zagotavljanju materialnih pogojev za delovanje izvajalskih organizacij s področja družbenih dejavnosti bo temeljno izhodišče razvoja uresničevanje politike ekonomske stabilizacije ob trajnejšem uveljavljanju kvalitetnih dejavnikov razvoja, večja produktivnost dela, boljše izkoriščanje delovnega časa in kvaliteta opravljenega dela. Ustreznost veljavnih normativov in standardov na posameznih področjih družbenih dejavnosti bomo prilagajali z materialnimi možnostmi razvoja ob upoštevanju doseženega stanja oziroma standarda na posameznem področju.

Dogovorjeni materialni okviri na področju družbenih dejavnosti zahtevajo varčevanje, skrbno gospodarjenje, racionaliziranje programov, razpoložljiva sredstva, nove zaposlitve in gibanja osebnih dohodkov v družbenih dejavnostih skladno z osebnimi dohodki v gospodarstvu, medtem ko se bo delež materialnih stroškov skupno z amortizacijo nekoliko povečal. Delež investicij v družbene dejavnosti v obdobju 1981—85 bo znašal 2,26 % od družbenega proizvoda, pri čemer odpade na investicije iz področja izobraževanja (referendumski program) 73,8 % vseh zbranih sredstev. Sredstva za naložbe bodo zbrana iz naslednjih virov:

v 000 din — cene 1980

— namen investicij	vrednost	%
otroško varstvo	54.802	8,3
izobraževanje	498.285	73,8
telesna kultura	9.000	1,3
zdravstvo	110.290	16,6
skupaj	663.377	100,0

— viri financiranja		
• svobodna menjava	322.040	48,6
• obč. samoprispevek	132.840	20,0

• neposredna svobodna menjava	194.347	29,3
• korišćenje združ. amort.	14.150	2,1
skupaj	663.377	100,0

RAZVOJ DRUŽBENIH DEJAVNOSTI PO PODROČJH

1. VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Vzgojno izobraževalna dejavnost predstavlja v škofjeloški občini izredno pomemben dejavnik kakovostnega in dinamičnega družbeno-ekonomskega razvoja. Kot sestavni del enotnega procesa družbenega dela rezultati vzgojno-izobraževalne dejavnosti neposredno vplivajo na razvoj združenega dela, zato se moramo zavedati tudi skupne odgovornosti za samoupravno, materialno, kadrovske in razvojno rast vzgoje in izobraževanja v občini.

V preteklem obdobju so bili v sistemu vzgoje in izobraževanja pereči predvsem naslednji problemi:

- nizek % vključenosti otrok v celodnevno šolo (1.1978/79 samo 1,42 % vseh šoloobveznih otrok, Sloveniji 7,7 %).

- pomanjkanje prostorskih kapacitet zlasti v centralnih osnovnih šolah v Gorenji vasi, Škofji Loki in Železnikih, zaradi povečanja števila prebivalstva v urbanih centrih v občini.

- neustrezna kadrovska zasedba za opravljanje del in nalog v vzgojnoizobraževalnem procesu (16,7 % učiteljev z neustrezno izobrazbo).

- pomanjkanje sredstev za razvoj sve-tovalne službe,

- prostorska stiska poklicnih in sred-njih šol, ki se rešuje z gradnjo centra usmerjenega izobraževanja in dijaškega doma in bo v letu 1981 rešena.

Najpomembnejši možni in sprejeti cilji razvoja vzgoje in izobraževanja so pred-vsem naslednji:

- uveljavljanje in razvijanje družbe-no-ekonomskih odnosov na osnovi svo-bodne menjave dela,

- krepitev večnamenske vloge osnovne šole v krajevni skupnosti, tako da postaja vse bolj družbeni, kulturni in telesnokulturni center,

- izenačiti pogoje izobraževanja vseh otrok, vzpodbujati in krepiti dejavnike, ki pogojujejo kvalitetnejše učno-vzgojne us-pehe in zmanjšujejo osip v osnovnih šolah, predvsem z uveljavljanjem celodnevne šole in podaljšanega bivanja,

- zagotoviti prostorske, kadrovske, vsebinske in druge pogoje za kvalitetno preobrazbo srednjega usmerjenega izobraževanja na osnovi ugotovljenih izobraževalnih potreb in interesov združenega dela,

- doseči čim boljše vzgojno izobraževalne uspehe na vseh ravneh izobraževanja,

- težiti k načrtni kadrovske politiki (tudi preko sistema štipendiranja) v vseh organizacijah združenega dela ter le-to vključevati v okviru posebnih izobraževalnih skupnosti,

- intenzivno razvijati vse oblike izobraževanj in usposabljanja kadrov kot nosilcev sprememb in intenzivnega družbenega razvoja,

- opredeliti organiziranost na področju vzgoje in izobraževanja v smislu ustanovitve delovne organizacije.

1.1. Osnovno izobraževanje

Na področju osnovnega šolstva se bomo še nadalje približevali temeljnim družbenim usmeritvam, da morajo biti vsem učencem v občini zagotovljeni relativno enaki pogoji in možnosti za osnovno izobraževanje.

Za dosego navedenega cilja bomo v okviru občinske izobraževalne skupnosti:

- v prvi vrsti odpravljali večizmenski pouk, zlasti triizmenski,

- uvajali celodnevno šolo tako, da bo predvidoma 36 oddelkov to je 17,6 % šoloobveznih otrok vključenih v celodnevno šolo,

- v podaljšano bivanje pa bo zajetih

14 % vseh šoloobveznih otrok oz. 24 oddelkov,

- v letu 1981 bomo uvedli celodnevno šolo v šoli s prilagojenim programom,

- postopno uveljavljali vpis otrok v osnovno šolo s 6. letom starosti, kar bo odvisno predvsem od uspešnosti organizirane priprave otrok na vstop v šolo,

- z ustrezno štipendijako politiko ter izenačevanjem družbenoekonomskega položaja delavcev v šolstvu z ostalimi v združenem delu zagotovili ustrezne kadre za izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti,

- še naprej razvijali spremljajoče dejavnosti kot so: zagotavljanje prevozov za učence, organiziranje šolske prehrane, pre-skrba učencev z učbeniki ob minimalni lastni udeležbi, širjenje prostovoljnih dejavnosti z vključevanjem zunanjih so-delavcev,

- reševali problematiko vzgoje in izobraževanja otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,

- izenačili položaj delavcev v vzgoji in izobraževanju z delavci drugih dejavnosti na osnovi svobodne menjave dela.

1.2. Glasbena šola

V preteklem obdobju je bil osnovni problem glasbene šole pomanjkanje prostorov, zaradi česar ni bilo mogoče vpisati vseh otrok, ki so si želeli pridobiti glasbeno izobrazbo.

Cilj na področju glasbenega izobraževanja je omogočiti vsem otrokom, ki želijo obisovati glasbeno šolo, ustrezne pogoje dela.

Zato bo potrebno:

- zagotoviti prostore za uspešno delo-vanje glasbene šole,

- zagotoviti sredstva za nemoteno delo glasbene šole,

- nadaljnjo urejanje prostorov v pu-štalskem gradu, tako da se bo v šoli izobraževalo 210 učencev v letu 1981, do leta 1985 pa 250 učencev,

- zagotoviti nemoten potek predšolske glasbene vzgoje, ki bo zajemala 2 oddelka po 20 otrok,

- uveljaviti neposredno svobodno men-javo dela, kot enega izmed virov dohodka,

- za izvajanje glasbenega pouka pri novogradnjah in adaptacijah osnovnih šol zagotoviti ustrezen prostor.

1.3. Usmerjeno izobraževanje

Pri intenzivnem razvijanju usmerjene-ga izobraževanja bomo z izgradnjo novega centra usmerjenega izobraževanja rešili prostorske probleme, ki so bili do sedaj poglavitna ovira pri uspešnem izvajanju vzgojno-izobraževalnega procesa. Pri tem bomo:

- zagotovili prostorske, kadrovske, vsebinske in druge pogoje dela za kva-litativno izpeljavo preobrazbe srednjega in poklicnega šolstva v usmerjeno izobraževanje,

- prilagodili proces usmerjenega izobraževanja potrebam združenega dela v občini s ciljem dvigovanja strokovnosti in poklicne izobrazbe zaposlenih,

- centru usmerjenega izobraževanja in dijaškemu domu, ki bosta v celoti dogra-jena v letu 1981, in z ustrezno opremo za kabinetni pouk ter s štipendijako in ka-

drovsko politiko ter s preusmerjanjem in dodatnim izobraževanjem zagotovili za-dosten in primeren kader in ustrezno racio-nalno organiziranost,

- na področju usmerjenega izobraže-vanja bomo upoštevali profile, ki jih daje doedanja gimnazija za študij na višjih in visokih šolah,

- evidentirali, verificirali in uskladili bomo potrebe po določenih profilih iz matične občine, regije (avtomehanična stroka) in Slovenije (lesna stroka) ter jih skušali pokriti.

V centru usmerjenega izobraževanja bomo vzgajali in izobraževali naslednje profile:

- obdelovalce kovin in upravljalce strojev, kovinarje, strojnike in delovodje v strojno kovinarski usmeritvi, kamor bomo vpisali 150 učencev v 5 oddelkov in 60 odraslih v 2 oddelka,

- voznike motornih vozil v cestno prometni usmeritvi, kjer bomo letno vpisali 30 učencev v 1 oddelek in 60 odraslih v dva oddelka,

- obdelovalce lesa, lesarje vseh profi-lov (vključno tehnike) v lesarski usmeritvi; vpisali bomo 290 učencev (rednih) in 35 odraslih, ki se bodo izobraževali ob delu,

- v družboslovno usmeritev bomo vpi-sali 30 učencev, v pedagoško po 60 učencev,

- ekonomska usmeritev bo v okviru delavske univerze, ki bo letno izobraževala 30 odraslih.

Center slepih in slabovidnih bo v skladu s potrebami tovrstno prizadetih izobraže-val naslednje profile: kovinarje, lesarje, administratorje in telefoniste.

Šola za poslovodne kadre bo v skladu s samoupravnim sporazumom izobraževala kadre na tem področju skladno z dogovori v okviru republike.

Delavska univerza, ki je sestavni del usmerjenega izobraževanja, ima cilj za-gotoviti vsem zainteresiranim delavcem in občanom izobraževanje ob delu, predvsem v skladu s kadrovskimi potrebami združenega dela.

Delavska univerza bo zagotovila:

- družbenopolitično in strokovno do-polnilo izobraževanje,

- usposabljanje prebivalstva za SLO in DS,

- usposabljanje prebivalstva za ci-vilno zaščito,

- izobraževanje mladih pod naslovom »vsakodnevna vprašanja mladih« šola za življenje,

bomo za naložbe združevali sredstva v višini 489.285.000 din (cene 1980). Od tega bomo s samopriskevkom (1,5 % od netto OD) združili sredstva v višini 132.840.000 din, 147.948.000 din preko prispevne stopnje in 194.347.000 din z neposredno svobodno menjavo po posebnem samo-upravnem sporazumu iz čistega dohodka.

Preostali del potrebnih sredstev bomo dobili z neposredno svobodno menjavo (kovinske delavnice pri LTH) in s korišče-njem sredstev združene amortizacije.

Na osnovi referendumskega programa za obdobje 1981-85 bomo na področju vzgoje in izobraževanja zgradili oziroma adaptirali naslednje objekte:

Predvidene investicije na področju vzgoje in izobraževanja:

Nosilec investicije	Objekt	Vlaganja	
		v letu	Ocena v cenah 1979 v 000 din
1. Šolaki center za kovinsko in avtomehanično stroko Škofja Loka	šola usmerjenega izobraževanja - lesarska usmeritev - strojno-kovinarska usm. - prometna usmeritev - naravoslovna matem. usm. - družboslovno-jezikovna usmeritev	1981	46.000 din sredstva za dokončanje investicije
2. Šolaki center za kovinsko in avtomehnično stroko Šk. Loka	strojno-kovinarske delavnice pri LTH		14.000 din

Šolska enota	Opis projekta	Leto	Skupna vrednost
3. OŠ »Prešernove brigade« Železniki	izgradnja nove podruž. šole Selce	1981	21.000 din sredstev za dokončanje investicije
4. OŠ »Peter Kavčič« Škofja Loka	adapt. objekta v Šolski ulici	1981 1982	20.000 din
5. OŠ »Ivan Tavčar« Goranja vas	adapt. podruž. šole Lučine	1981 1982	3.000 din
6. OŠ »Prešernove brigade« Železniki	adapt. podruž. šole Davča	1982	10.000 din
7. OŠ »Prešernove brigade« Železniki	izgr. športnih igrišč	1981 1982	6.000 din
8. OŠ »Ivan Tavčar« Gorenja vas	adapt. podruž. šole Javorje	1982	23.000 din
9. OŠ »Padlih prvoborcev« Žiri	dograditev centralne šole in grad. šport. igrišč	1981 1983	38.000 din
10. OŠ »Ivan Tavčar« Gorenja vas	izgr. nove podruž. šole Poljane	1982 1983	32.000 din
11. OŠ »Peter Kavčič«	adapt. podruž. šole Lenart	1982	4.000 din
12. OŠ »Cvetko Golar« Škofja Loka	dograd. centralne šole	1983 1984	45.000 din
13. Glasbena šola Škofja Loka	adapt. Puštalskega gradu	1983 1984	7.000 din
14. OŠ »Ivan Tavčar« Gorenja vas	izgrad. telovadnice in igrišč pri centr. šoli	1984	20.000 din
15. OŠ »Prešernove brigade« Železniki	delna adapt. podruž. šole Sorica	1984	3.000 din
16. OŠ »Peter Kavčič« Škofja Loka	izgr. nove osemletke za 700 učencev v Škofji Loki	1984 1985	70.000 din
17. OŠ »Prešernove brigade« Železniki	dograd. centralne šole	1984 1985	30.000 din
18. OŠ »Peter Kavčič« Škofja Loka	adapt. in doz. podr. šole Bukovica	1984 1985	12.000 din
19. OŠ »Peter Kavčič« Škofja Loka	adapt. in doz. podr. šole Bukovščica	1985	3.000 din
20. OŠ »Cvetko Golar« Škofja Loka	adapt. in doz. podruž. šole Reteče	1985	8.000 din

V cenah 1980 vrednost zgoraj ocenjenih investicij znaša 489.385.000 din.

*Združevanje sredstev na podlagi neposredne svobodne menjave dela in svobodne menjave dela v posebni izobraževalni skupnosti (niso vključena v skupnem seštevku).

2. RAZVOJNO RAZISKOVALNA DEJAVNOST

V preteklem obdobju je bila raziskovalno-razvojna dejavnost v občini relativno slabo razvita. Edina tovarna, ki je imela svoj razvojno-raziskovalni oddelek je bila LTH.

V prihodnjem srednjeročnem obdobju bo raziskovalna dejavnost postala eden izmed ključnih dejavnikov nadaljnega kvalitativnega razvoja občine kot potreba in sestavina združenega dela posebnega pomena. To bomo realizirali tako, da bo občinski raziskovalni skupnosti, združeno delo, ki se v njej povezuje, zagotovilo materialno osnovo in s tem doseglo neposreden interes za oblikovanje programov in uporabo raziskovalnih rezultatov v praksi.

Intenzivno bomo začeli ustanavljati nove razvojne oddelke in izboljšali delo v obstoječih. Za potrebe občinskega raziskovalnega programa bomo zaposlili domače raziskovalne kapacitete v največji možni meri, v OZD pa bomo ustanavljali raziskovalne svete, kot izhodišča za bodoče

oblikovanje enot raziskovalnih skupnosti. Organizacije združenega dela bodo povezovalle svoje potrebe po raziskovalnem delu v posebnih raziskovalnih skupnostih in z neposredno svobodno menjavo dela, katere delež se bo povečal v skupnih sredstvih za raziskovalno delo.

Uresničitev celovitega koncepta razvojno-raziskovalne in inovacijske dejavnosti bomo zagotovili z izpolnitvijo naslednjih nalog:

- načrtovanjem razvojno-raziskovalne dejavnosti na vseh področjih,
- s posebnim programom pospeševanja in uveljavljanja raziskovalne in inovacijske dejavnosti,
- z uresničevanjem občinskega raziskovalnega programa.

Pridobivali bomo potencialne raziskovalne kadre tako s specializacijo že dosedanjih, kot z ustrezno študentsko in kadrovsko politiko. Z ustreznimi stimulativnimi mehanizmi bomo vzpodbujali inovatorje ter jih nagrajevali na osnovi ovrednotenih rezultatov.

V osnovnih šolah in centru usmerjenega izobraževanja ter v krajevnih skupnostih bomo pospeševali inventivnost mladih.

Oblikovali bomo občinski raziskovalni program in ga vsebinsko dogovorili v samoupravnem sporazumu občinske raziskovalne skupnosti.

Za dejavnost občinske raziskovalne

skupnosti bomo združevali sredstva v višini 0,05 % družbenega proizvoda odnosno 13.920 tisoč dinarjev v petletnem obdobju po cenah iz leta 1980.

3. OTROŠKO VARSTVO

Tudi področje otroškega varstva je v preteklem obdobju zaostajalo za slovenskim poprečjem.

Ceprav je bil srednjeročni plan glede zajetja otrok v otroško varstvo 1976-80 presežen za 1,5 %, pa smo še vedno pod republiškim poprečjem. Tako je v Sloveniji v letu 1980 zajeto v družbeno-organizirano varstvo 34,2 % otrok, v škofjeloški občini pa 28 %.

Vso skrb, ki jo posvečamo v tej dobi otroku, je prvenstveno v korist njemu samemu, istočasno pa pomoč staršem, da lažje opravljajo naloge na delovnem mestu. Naloge s področja otroškega varstva se vedno bolj prenašajo v okolje, kjer otrok živi. Zato se bodo nekatere naloge, ki so se do sedaj reševale na nivoju republike, v srednjeročnem obdobju 1981-85 prenesle v občino in s tem tudi v same krajevne skupnosti, kjer se bodo problemi otroškega varstva najodgovorneje reševali.

Cilj, ki si ga postavljamo pri otroškem varstvu, je zagotoviti vsem otrokom v občini z različnimi oblikami otroškega varstva in predšolske vzgoje enake startne osnove za vstop v šolo.

Za zagotavljanje skupnih potreb in interesov po vzgoji in varstvu predšolskih otrok v smislu izenačevanja možnosti nadaljnega razvoja se bo v skupnosti otroškega varstva:

- izvajal in zagotavljal dogovorjen obseg vzgoje in varstva predšolskih otrok (delo v VVZ, mala šola, razvojni oddelek),
- socialna varnost otrok,
- varstvo materinstva in družine,
- organiziranje občasnih oblik dejavnosti za otroke, ki niso redni varovanci v VVZ,

- razvoj novih vzgojnovarstvenih zmogljivosti za predšolske otroke in sicer:

- Selca - 2 oddelka v letu 1981
- Poljane - 2 oddelka v letu 1982
- Železniki - 5 oddelkov v letu 1984
- Bukovica - 1 oddelek
- Reteče - 2 oddelka

in začetek pridobivanja dokumentacije za vrtec Plevno v letu 1985

- organizirali 10 oddelkov družinskega varstva.

Do leta 1985 bomo v družbeno organizirano varstvo vključili 33 % predšolskih otrok, za kar bomo odprli 15 novih oddelkov v vrtcih in 10 oddelkov družinskega varstva. Za izvajanje programa varstva predšolskih otrok bomo v obdobju 1981-1985 združevali sredstva v višini 455.491 tisoč din. Naš cilj je, da bo do leta 1985 participacija staršev k celotnim stroškom pokrivala skupnost otroškega varstva. Cene vzgojnovarstvenih storitev bodo enotne za celotno občino, prav tako tudi participacija staršev. Višina participacije staršev bo odvisna od višine poprečnega dohodka na člana družine.

Pri gradnji novih vzgojnovarstvenih kapacitet bomo zasledovali naslednja izhodišča:

- zaradi funkcionalnosti samostojni vrtci ne smejo biti manjši od 5 oddelkov (kot samostojni objekti),
- prednost bodo imeli oddelki pri novozgrajenih, oziroma adaptacijah osnovnih šol.

4. ZDRAVSTVENO VARSTVO

Osnovni problemi na področju zdravstvenega varstva, ki so bili v preteklem srednjeročnem obdobju najbolj pereči, so:

- zaostajanje primarnega nivoja zdravstvenega varstva,
- močno naraščanje stroškov neposrednega zdravstvenega varstva,
- odsotnost z dela, kljub temu, da je v občini manjša kot v regiji in republiki (Škofja Loka 27,9 % na 100 aktivnih za-

varovancev, regija 33,1 %, republika 36,4 %).

— dolge čakalne dobe, posebej v zobozdravstvu, kjer so bile dolge tudi od pol do enega leta.

Osnovna usmeritev oziroma cilj pri zdravstvenem varstvu je ohraniti, utrjevati in izboljšati zdravje ljudi, zagotoviti skladen telesni in duševni razvoj otrok in mladine ter na ta način povečati delovno in obrambno sposobnost delovnih ljudi in občanov.

V ta namen bomo:

- prednostno razvijali osnovno preventivno zdravstveno varstvo,

- s smotno kadrovsko politiko v okviru realnih možnosti za pridobivanje medicinskega kadra, razvijali dejavnost splošne medicine, medicine dela in zobozdravstva,

- s preventivnimi zdravstvenimi pregledi in smotno organizacijo zdravstvene dejavnosti (izvajalskih delovnih organizacij) zmanjšali odsotnost z dela in zmanjšali čakalno dobo, zlasti v zobozdravstveni službi,

- organizirali bomo patronažno službo za nego bolnikov in ostarelih občanov na domu,

- izboljševali zdravstveno varstvo delavcev, zlasti s krepitvijo preventivnega zdravstvenega varstva ter s tem zmanjševali odsotnosti z dela,

- povečevali neposredni interes, odgovornost in skrb za zdravje tako pri občanah, TOZD, kot tudi pri zdravstveni službi,

- nadalje razvijali neposredno svobodno menjavo dela.

- razvijali zdravstveno vzgojo in prosvetne dejavnosti,

- zagotovili popolno zdravstveno varstvo borcev NOV,

- še kvalitetnejše vsebinsko izpolnjevanje dispanzerske metode in oblike dela tam, kjer bo zagotavljala ohranjanje in krepitev zdravja,

- v smislu izkoriščanja obstoječih in novih kapacitet se bomo povezovali z regionalno in republiško zdravstveno skupnostjo,

- zagotovili ustrezno materialno osnovo za preventivno in osnovno varstvo ter s tem v zvezi nadaljevali s programiranimi investicijami:

- dograditev zdravstvene postaje Žiri
- prizidek zdravstvenega doma Škofja Loka
- nadgradnja zdravstvene postaje Železniki
- dokončanje lekarne v Žireh
- dokončanje zdravstvene postaje z lekarno v Gorenji vasi.

Hkrati pa bomo tudi sofinancirali regijske investicije. Za zdravstvo bomo v obdobju 1981—85 združevali sredstva v višini 1.204.258.000 din (cene 1980).

5. DRUGE DRUŽBENE DEJAVNOSTI

5.1. Socialno skrbstvo

Socialno skrbstvo obsega dejavnost in ukrepe, s katerimi se zagotavlja pomoč ogroženim posameznikom, družinam in skupinam delovnih ljudi in občanov.

Da bo realizirala zastavljene naloge in cilje, bo skupnost socialnega skrbstva tesneje sodelovala s samoupravnimi organizacijami, družbeno-političnimi skupnostmi, družbeno-političnimi organizacijami, društvenimi in društvenimi organizacijami, humanitarnimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi in tako zagotavljala socialno varnost delavcem, delovnim ljudem in občanom.

Glavna naloga je ustanovitev Centra za socialno delo v smislu zagotovitve kadrovskih, prostorskih in materialnih pogojev. Center se bo v organizacijskem smislu povezal z izvajalskimi organizacijami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi za najustreznejšo skupno dogovorjeno organizacijsko obliko.

V srednjeročnem obdobju 1981—1985 ne bomo uvajali novih pravic občanov iz naslova socialnega skrbstva, vendar se bomo v procesu samoupravnega sporazumevanja dogovorili za nadaljnje zmanjševanje socialnih razlik ter za uskladitev socialne pomoči kot edinega vira preživljanja z minimalnimi življenjskimi stroški.

V obdobju 1981—85 bo prioriteta naloga izvajanje laične nege na domu, ki jo bomo organizirali v sodelovanju z občinsko zdravstveno skupnostjo, krajevnimi skupnostmi in humanitarnimi organizacijami.

Da bo realizirala zastavljene cilje in naloge bo:

- občinska skupnost socialnega skrbstva reševala socialne probleme skupaj z ostalimi samoupravnimi skupnostmi v okviru skupnosti socialnega varstva,

- delovanje skupnosti socialnega skrbstva bo usmerjeno predvsem v razvijanje vseh preventivnih oblik dejavnosti,

- zagotovila zavodsko varstvo odraslih v splošnih in posebnih zavodih, s popostrenjem oblik socialnega dela pa bo skupnost zmanjševala število osebnostno in vedenjsko motenih otrok in mladine. Dejavnost na tem področju bo usmerjena v zgodnje odkrivanje različnih asocialnih pojavov v družini ter odpravljanju vzrokov le-teh,

- pri vključevanju otrok v rejniške družine (leta 1980 12 rejencev, leta 1985 pa 18) bo skupnost še dosledneje vrednotila prizadevanja za ureditev statusa rejnic,

- načrtno bo vključevala srednje prizadete otroke in mladostnike v ustrezne zavode za usposabljanje čim bližje domu,

- aktivno sodeloval v procesu usposabljanja — zaposlovanja invalidov, predvsem tistih, pri katerih je potrebna psihosocialna rehabilitacija — vključevanje v normalno delo in življenje ter sofinancirala delovanje delavnic pod posebnimi pogoji,

- še dosledneje uresničevala humanizacijo odnosov do ostarelih v smislu širjenja sosedske pomoči, nege na domu in drugih oblik pomoči,

- razvijala predzakonsko — zakonsko svetovanje,

- družbeno denarno pomoč (kot edini vir preživljanja, kot dopolnilni vir preživljanja, enkratna in začasna denarna pomoč) bomo zagotovili vsem, ki jo bodo glede na porast življenjskih stroškov, pri tem pa posebej upoštevali starost in delovno sposobnost občana, kar je še posebno pereč problem pri kmečkem prebivalstvu, potrebovali.

5.2. Socialno varstvo

V skupnosti socialnega varstva se bomo ustanoviteljice in druge občinske samoupravne interesne skupnosti sporazumele in uskladile obseg in programe socialno varstvenih pravic, pogoje, kriterije in merila, kako se bodo uveljavljale te pravice. Določene bodo prednostne naloge na področju socialnega varstva in urejenja novih oblik in drugih nalog, ki so skupnega pomena za celovito in usklajeno uresničevanje socialnega varstva v občini.

Posebno pozornost bomo namenili strokovnemu delu na tem področju v organizacijah združenega dela, ki izvajajo aktivnost in program socialnega varstva, predvsem v smislu podružbljanja in vključevanja vseh delovnih ljudi in občanov v aktivnost pri izvajanju socialnega varstva. Le na ta način bo zagotovljena uspešna najširša družbena pomoč osebam in družinam, ki so socialne pomoči potrebne.

Skupnost socialnega varstva bo še nadalje oblikovala, spremljala in usklajevala:

- načrtovanje in izvajanje usposabljanja, varstva in zaposlovanja otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter odraslih invalidnih oseb,

- izhodišča za usklajevanje dogovorjenih oblik varstva borcev, vojaških invalidov in civilnih žrtev vojne,

- kriterije za gradnjo ter osnove in merila za dodelitev stanovanj, zgrajenih s sredstvi za družbeno pomoč,

- osnove in merila za uveljavljanje pravic občanov do raznih socialnih dajatev, subvencij, ki so odvisne od dohodka in socialnih razmer posameznika ali družine.

5.3. Kulturna dejavnost

Kultura kot osrednja vrednota družbene nadstavbe predstavlja tisto področje človeške ustvarjalnosti, ki nujno pogojuje s svojo vsebino nadaljnji razvoj proizvodnih odnosov ter proizvodjalnih sredstev in je osnova družbenemu napredku sploh.

Za preteklo obdobje je bila za področje kulture značilna dejavnost občanov v kulturno-umetniških društvih, kljub pomanjkanju in slabi opremljenosti prostorov.

Razvoj kulturne dejavnosti kot nepogrešljive duhovne sestavine našega delovnega človeka in občana bo temeljil na naslednjih izhodiščih:

- kulturno dejavnost moramo čim bolj približati delovnemu človeku, občanu in s tem doseči višjo stopnjo podružbljanja le-te,

- smiselno povezovanje in medsebojno dopolnjevanje ljubiteljske in poklicne kulturne umetnosti,

- povezovanje in tesno sodelovanje med oblikovalci vseh zvrsti kulturnega dela in uživalci kulturnih dobrin — delovnimi ljudmi in občani. V ta namen bomo v TOZD prirejali koncerte, literarne večere, postavljali razstave,

- množičnost v kulturni dejavnosti bomo razvijali preko kulturno-umetniških društev, kjer bomo skušali dvigovati kvaliteto dela teh društev tudi z usposabljanjem kadrov, ki se bodo izobraževali preko zveze kulturnih organizacij. Na ta način bomo širili in poglobljali etične vrednote, s pomočjo katerih se bo razvijala in dvigala samoupravna socialistična zavest delavcev, delovnih ljudi in občanov.

Po posameznih dejavnostih so prioritete naslednje naloge:

- ohranjanje zgodovinsko pomembnih objektov in predmetov ter varstvo kulturne in naravne dediščine. V ta namen bomo:

- obnavljali loški muzej
- pristopili k obnovi Tavčarjeve domačije na Visokem,

- obnavljali zgodovinski arhiv in prostoro muzejskega društva Žiri,

- pri obnavljanju in ohranjanju kulturne in naravne dediščine se bomo povezovali z Ljubljanskim zavodom za spomeniško varstvo, kmetijsko zemljiško skupnostjo, SIS za gozdarstvo in krajevnimi skupnostmi,

- gledališka dejavnost se bo še naprej razvijala preko dejavnosti kulturno-umetniških društev. Za boljše kvaliteto dela ter društev bo skrbel zveza kulturnih organizacij, ki bo povezovala delo kulturno-umetniških društev in samostojnih skupin. V ta namen si bomo prizadevali skupno s krajevnimi skupnostmi in Kulturno skupnostjo Slovenije pridobiti sredstva za:

- obnovo prostorov za kulturne potrebe v Žireh, Poljanah, Dražgošah, Retečah, Železnikih, Sovodnjah, Podlonku in Bukovici — Bukovčici,

- adaptacijo loškega gledališča, ki ga bo sofinancirala Kulturna skupnost Slovenije,

- knjižničarska dejavnost bo usmerjena v razširitev knjižnične mreže v občini. Tako bo v Škofji Loki delovala matična ustanova, kjer bomo leta 1982 ustanovili medioteko (AV oddelek), izposojevališča pa bodo v Železnikih, Žireh, Poljanah, Trati — Frankovo naselje, Gorenji vasi, Železnikih — Selca,

- glasbena dejavnost se bo tako kot gledališča še naprej razvijala preko dejavnosti KUD, samostojnih kulturnih skupin in v okviru glasbene šole.

Da bomo kulturno dejavnost kar najbolj približali delovnemu človeku in

5.4. Telesnokulturna dejavnost

Osnovni problem pri telesnokulturni dejavnosti v občini Škofja Loka se je v preteklem obdobju kazal v pomanjkanju finančnih sredstev za gradnjo športnih objektov ter za realizacijo treningov in drugih športnih tekmovanj. Udeležba žensk v športni dejavnosti je bila slaba.

Osnovna usmeritev razvoja telesne kulture v občini Škofja Loka je razvijanje takšne telesnokulturne dejavnosti, ki zagotavlja množičnost za aktivno in redno udejstvovanje čim večjemu številu delovnih ljudi in občanov vseh starostnih in socialnih struktur in na drugi strani v zagotavljanju možnosti za razvoj vrhunškega športa, v katerega se vključujejo vsi, ki imajo željo in sposobnosti za doseganje vrhunskih rezultatov.

V prihodnjem petletnem obdobju bomo pri razvoju telesne kulture izvajali naloge, s katerimi bomo dosegli naslednje cilje:

- izboljševanje zdravstvenega stanja in telesne sposobnosti prebivalstva,
- skrbeli za aktivno izrabo prostega časa,
- izenačevali možnosti za množično telesnokulturno udejstvovanje delovnih ljudi in občanov,
- v večje TOZD uvajali posebno službo za športno rekreacijo delavcev,
- redno bomo organizirali množično športno rekreativne akcije,
- pri realizaciji množičnosti posebno pozornost posvetili ženskam, šolski mladini (vrtci, nižji razredi osnovne šole, šola v naravi), invalidom, ostarelim občanom. Za to bo potrebno uvesti obliko družinske telesne vzgoje, oziroma akcije, ki bodo primerne za omenjene kategorije prebivalstva,
- v OZD organizirali redno rekreacijo (v TOZD bomo imeli animatorje telesne kulture),
- v OZD bomo organizirali tudi športna društva in sekcije tudi z amaterskimi animatorji telesne kulture,
- preko osnovnih organizacij sindikata bomo realizirali večje množične športne akcije (pohodi, kolesarjenje),
- razvijali bomo vrhunski šport glede na splošne možnosti in sposobnosti posameznikov,
- postopno pridobivali strokovne kadre za izpopolnjevanje osnovne telesne kulture.

Da bomo vse to realizirali, smo namenili telesnokulturni dejavnosti sredstva v višini 84.532.000 din, za investicije v telesnokulturne objekte in površine v krajevne skupnosti pa 9.000.000 din (cene 1980).

5.5. Družbeni sistem informiranja

Sistem obveščanja in komuniciranja v delegatskem in samoupravnem življenju predstavlja pomembno prvo zagotavljanje pogojev za nenehno poglobljanje in dograjevanje vloge delovnega človeka in občana v procesu samoupravljanja.

V srednjeročnem obdobju 1981-85 bomo celovito razvijali družbeni sistem informiranja in njegove podsisteme ter sredstva za organizacijo, tehnologijo in opremo tega področja.

Temeljni cilj organizirane informacijske dejavnosti je zagotoviti vsem ljudem hitre, točne, celovite, jasne in razumljive informacije na vseh področjih družbeno-političnega in družbeno-gospodarskega življenja. Gre za sistem učinkovitega informiranja vseh naših družbenih sredin, predvsem pa delavcev - delegatov, kar je eden osnovnih elementov našega samoupravnega sistema.

Družbeni sistem informiranja v občini sestavljajo informacijski sistemi samoupravnih organizacij in skupnosti ter sistem posebnih služb družbenega sistema informiranja na nivoju občine, ki je povezan z družbenim sistemom informiranja na

Najpomembnejša naloga na tem področju je izgradnja komunalnega informacijskega sistema* (KIS) v okviru SO Škofja Loka, katerega bistvena naloga je vskladitev različnih evidenc in bank podatkov in s pomočjo računalniške obdelave posredovati točne, hitre, celovite in razumljive informacije v vseh fazah nastajanja. Pomemben del tega sistema je INDOK center, radijska postaja (potrebno je skleniti ustrezen samoupravni sporazum).

* Smernice za izgradnjo komunalnega informacijskega sistema v občini Škofja Loka za obdobje 1981-85 z elementi do leta 1990 SO Škofja Loka, september 1980.

VII. PROSTOR

1. RAZVOJNE MOŽNOSTI IN OMEJITVE DRUŽBENGA RAZVOJA

Dolgoročni gospodarski razvoj v škofjeloški občini bo potekal v smeri uveljavljanja kvalitetnih dejavnikov razvoja in oblikovanja skladnejšega razvoja v občini.

Pri tem bo potrebno izhajati iz širših razvojnih možnosti in omejitev, ki izhajajo iz razvoja svetovnega, jugoslovanskega in slovenskega gospodarstva. Upoštevati bo potrebno konkretne razvojne omejitve, možnosti in primerjalne prednosti škofjeloškega gospodarstva in premagovati ključne probleme in neskladja dosedanjega razvoja.

V preteklem obdobju je škofjeloško gospodarstvo dosegalo dinamično gospodarsko rast, ki pa je v preveliki meri temeljila na ekstenzivnem zaposlovanju ter v premajhni meri na naraščajoči produktivnosti dela. Povečevala so se nesorazmerja med sektorji, saj je bil značilen poudarjen razvoj sekundarnega sektorja, pri tem pa so zaostajali primarni, terciarni in še posebej kvartarni sektor - sfera družbenih dejavnosti.

Osnovni dejavnik dolgoročnega razvoja škofjeloškega gospodarstva bo naraščajoča produktivnost dela na osnovi uveljavljanja kvalitetnih dejavnikov razvoja in poudarjena izvozna usmeritev.

Na osnovi dosedanjih izhodišč ocenjujemo, da bi bilo v dolgoročnem obdobju (do leta 2000) možno doseči okoli 4% poprečno letno realno stopnjo rasti družbenega proizvoda. Zaposlovanje bo potrebno omejiti na domače vire zaposlitve, s čimer se bo stopnja rasti zaposlovanja v dolgoročnem obdobju gibala v mejah naravnega prirastka. Tako bo potrebno doseči 3-4% stopnjo rasti produktivnosti in 75-80% delež produktivnosti v prirastu družbenega proizvoda.

S 4% stopnjo rasti bi dosegli do leta 2000 približno 2,2-kratno povečanje družbenega proizvoda, družbeni proizvod na prebivalca pa bi se povečal od 148 tisoč din v letu 1980 na 275 tisoč din v letu 2000 (cene 1980) oziroma 1,8-kratno.

V dolgoročnem razvoju škofjeloškega gospodarstva bo potrebno doseči skladnejša razmerja med sektorji. Predvidevamo relativno ustalitev deleža primarnega sektorja, relativno zmanjšanje deleža sekundarnega sektorja in razvoj v smeri prestrukturiranja na kvalitetnih osnovah ter hitrejši razvoj terciarnega sektorja. Ocenjujemo, da bo leta 2000 v strukturi družbenega proizvoda znašal delež primarnega sektorja 3-5%, delež sekundarnega sektorja 66-68%, delež terciarnega pa 27-29%. Hkrati bo potrebno doseči relativno hitrejši razvoj kvartarnega sektorja - družbenih dejavnosti.

Globalne razvojne usmeritve gospodarstva bodo realizirane s specifičnimi usmeritvami po posameznih sektorjih.

V obdobju do leta 2000 se bo v okviru škofjeloškega gospodarstva pospešeno razvijal primarni sektor, kar je nujno zaradi njegovega pomena z vidika preskrbe prebivalstva s hrano in z vidika gospodarjenja s prostorom.

oziroma čim večji stopnja samookrbe občine bo namreč ob sedanjem upadanju aktivnih delovnih moči v kmetijstvu možna le pri pospešenem razvoju kmetijstva preko pospeševanja razvoja sodobnih tržno usmerjenih kmetij z uporabo sodobnih sredstev tehnologije in mehanizacije, preko zajezitve tendence upadanja kmetijskih površin (ohranitev hribovitih kmetij v dogovorjenem obsegu) in ob povezovanju kmetijstva z živilsko-predelovalno industrijo.

V okviru gozdarstva pa bo preko gospodarjenja z gozdovi na eni strani potrebno zaustaviti sedanje širjenje gozdnih površin na račun opuščeni kmetijskih zemljišč, na drugi poskrbeti za ohranjanje sedanjih gozdnih površin, za trajno naraščanje gozdnega prirastka in vrednostnih donosov ter za enostavno in razširjeno gozdno biološko reprodukcijo na teh površinah, torej za krepitev vseh splošno koristnih funkcij gozdov ob istočasni optimalni izrabi njegovih naravnih proizvodnih potencialov.

Pretežni del sekundarnega sektorja predstavlja industrija, ki bo tudi v prihodnjem dolgoročnem obdobju glavni nosilec gospodarskega razvoja.

Osnovna dolgoročna usmeritev razvoja industrije je prestrukturiranje na osnovi kvalitetnih dejavnikov razvoja, ki dolgoročno omogočajo nadpovprečne ekonomske učinke. Potreba po prestrukturiranju izhaja tako iz objektivnih omejitvenih dejavnikov (delovna sila, surovine, energije, prostor, okolje), katerih učinek se bo dolgoročno še stopnjeval, zlasti pa iz zahteve po učinkovitejšem gospodarjenju.

S prestrukturiranjem industrije se bo večal delež tehnološko-zahtevnih in razvojno-intenzivnih proizvodenj v industrijski strukturi ob hkratnem osvajanju zahtevnejših proizvodov v vseh panogah.

Prestrukturiranje bo temeljilo na pospešenem uveljavljanju znanja in razvojno-rizikovalne dejavnosti; osnovni poudarek bo namenjen dolgoročni izvozni usmeritvi.

Terciarni sektor je v dosedanjem obdobju zaostajal za razvojem ostalega gospodarstva, zato bo njegov pospešen razvoj nujno ena od prioriteten nalog škofjeloškega gospodarstva v obdobju do leta 2000. V okviru tega sektorja pa se bodo pospešeno razvijale zlasti naslednje dejavnosti: trgovina, deficitarna storitvena obrt ter gostinstvo in turizem.

Temeljni cilj razvoja trgovinske dejavnosti je popolna in kvalitetna preskrba občanov preko formiranja oziroma dopolnjevanje ponudbe štirih trgovinskih centrov, preko racionalnega razporejanja novih oz. ohranjanja starih maloprodajnih zmogljivosti osnovne preskrbe po vsem občinskem prostoru ter preko oblikovanja in uspešnega delovanja SIS za preskrbo v gorenjski regiji.

Zaradi še vedno neizkoriščenih razvojnih možnosti, ki jih škofjeloškemu gostinstvo-turističnemu gospodarstvu omogočajo ugodne naravne danosti, bo tudi pospešen razvoj te dejavnosti ena od ključnih dolgoročnih razvojnih nalog gospodarstva občine. Oblikovanje kvalitetne in celovite turistične ponudbe bo potekalo po enotnem razvojnem konceptu gostinstva in turizma, ki bo izdelan že v obdobju 1981 do 1985.

Kvartarni sektor in v tem zlasti družbene dejavnosti oziroma področje socialnega razvoja bo sledilo nivoju razvoja na področju gospodarstva, pri čemer bo osrednji cilj doseči na dolgi rok višji nivo razvoja, ki ga prikazujemo z naslednjimi kazalci razvoja: zajeti predšolske otroke v organizirano družbeno varstvo - od 60-75%; vključiti v celodnevno osnovno šolo, kot vsebinsko bogatejšo obliko osnovnega izobraževanja, postopoma vso osnovno generacijo in zlasti v začetku to obliko dopolnjevati s podaljšanim bivanjem (pričakovati je pričetek

naselja je več kot 100 prebivalcev; zaznamovana je tudi manjša dnevna delovna migracija.

Bistvene karakteristike naslednjega C tipa, so izražene s pomembnim deležem zaposlenih izven naselij (nad 50%) in več kot 50% nekmetijskih gospodinjstev v celotni strukturi. S tem je povezana za ta tip specifična karakteristika, močna dnevna delovna migracija in lega naselja v dolini v neposredni bližini krajev zaposlitve, oziroma ob prometnih poteh.

Značilnost teh naselij je v najosnovnejši koncentraciji oskrbnih funkcij. Sistem omrežja naselij in gravitacijsko zaledje teh naselij »normativno« žele narekuje tako opremljenost in seveda funkcijo teh in višje opredeljenih naselij.

Osnovna značilnost vseh nadaljnjih naselij opredeljenih s tipom D in E (mesto Škofja Loka) je enakovredna skrb za elemente agrarnega in neagrarnega urejanja naselja (večja koncentracija prebivalstva in pomembnejša gravitacija). Ta naselja so se že do sedaj urejevala z boljše in zahtevnejšo opredeljevanje urbanistično dokumentacijo.

Pri razvoju omrežja naselij bo potrebno izhajati iz naslednjih izhodišč in ciljev:

1. Pri naseljih tipa A in B je za njihov nadaljni razvoj pomembno stimuliran razvoj kmetijstva, kmetijska politika pa mora poleg gospodarske in zemljiške problematike upoštevati tudi socialne probleme prebivalcev v vseh naseljih, probleme varovanja kulturne krajine, problematiko dostopa do delovnih mest in uslug (zdravstvenih šol, upravnih...). Pozorno je potrebno proučiti vlogo naselij tipa A, ki izkazujejo izrazito prazenje, in sicer z ustrežno politiko prostorske razmeritve delovnih mest, izboljšanjem prometne dostopnosti, organizacijo javnega transporta in družbeno usmerjeno individualno gradnjo.

2. Pri naseljih tipa C bo potrebno upoštevati možnosti in potrebe ločenih kmetijskih zemljišč in nekmetijskih zazidalnih območij.

3. Naselja skupine D in E so izraziteje mestnega značaja s tipičnimi problemi razvoja mestnih naselij, z razvitejšo stopnjo opremljenosti, višjo stopnjo centralnosti, kar zahteva izdelavo podrobnejše urbanistične dokumentacije.

2.2.3. Strategija razvoja naselij (glej kartogram šte. 16)

Naselja za katera predvidevamo nadpoprečno rast v smislu razvoja osnovne družbene infrastrukture in prebivalstva v severnem delu občine, to je na območju Selške doline (Selška mikroregija) so predvsem sedeži krajevnih skupnosti in nekatera večja naselja: Zelezniki in prvi vrsti, čeprav so pri njih močne prostorske omejitve in Selca, s poprečno rastjo pa se bodo razvijala naselja Sorica, Davča, Zali log, Podlonk, Martinj vrh, Dražgoše (za katero bo potrebno v fazi usklajevanja dogovoriti smeri razvoja), Dolenja vas, Ševlje, Bukovica, Bukovščica, Lenart, Luša in Praprotino.

V osrednjem delu občine ne območju Poljanske doline (Poljanska mikroregija) se bo nadpoprečno v prvi vrsti razvijalo naselje Gorenja vas kot centralno naselje najvišjega ranga na tem območju (z intenzivnejšim razvojem povezanim z rudnikom urana Žirovski vrh) ter Poljane, s poprečno rastjo pa se bodo razvijala naselja Brode, Gabrk, Log ter Hotovlja in Predmost kot sestavna dela Poljan, Podgora, Hotavljice, Trebja in Sovodenj ter Leskovica, Javorje in Lučine.

V južnem delu občine v Žirovski kotlini (Žirovska mikroregija) so naselja z nadpoprečno rastjo poleg Žirov še Stara vas in Dobročeva in Nova vas, ki v celoti gledano, predstavljajo skupno naselje, s poprečno rastjo pa naselja Račeva, Žirovski vrh, Selo in Ledinica.

V vzhodnem delu občine v Škofjeloški mikroregiji bo poleg samega občinskega

središča sklenjeno območje intenzivne urbanizacije in industrializacije (glej kartogram šte. 16) v smeri proti Kranju ter v smeri proti Jeprci, pri čemer so v to območje vključena tudi naselja Godešič in Rateče-Gorenja vas. Notranja organizacija in »delitev dela« bo opredeljena v urbanističnem načrtu. Naselja s poprečno rastjo na območju škofjeloške mikroregije so Zminec, Bodovlje, Andrej nad Zmincem in Križna gora, ter naselji Hosta in Pungert zaradi neposredne bližine Škofje Loke.

V nakazanem omrežju naselij izstopajo po svoji in bodoči funkciji središča mikroregij. Ostala naselja na ureditvenem območju z izjemo sedežev krajevnih skupnosti, ki jim je potrebno zagotoviti osnovno družbeno infrastrukturo, so dejansko »stanovanjski zaselki urbaniziranega prebivalstva« z izjemami preusmerjenih kmetij in polkmetov.

3. RAZVOJNE MOŽNOSTI IN NAMENSKA RABA POVRŠIN

3.1. Analiza razvojnih možnosti

Z analizo razvojnih možnosti prostorskega razvoja smo poizkusili poiskati odgovore na trije osnovnih vprašanji:

a) ali imamo v občini dovolj razpoložljivih površin za realizacijo ciljev in nalog, ki jih oblikujemo na gospodarskem in družbenem področju;

b) katere dejavnosti bi kazalo razvijati in organizirati na posameznih območjih občine glede na njihovo primernost;

c) kakšen poselitveni vzorec je možno zasnovati glede na omejitvene dejavnike prostora, njegovo primernost in racionalno uporabo prostora kot dobrine najširšega družbenega pomena.

Celoten prostor občine je razdeljen v prostor, ki je primeren za intenzivno poselitev in v prostor, v katerem je dominantna primarna raba. Ta opredelitev je bistvenega pomena za nadaljnje usmerjanje razvoja v občini skozi to rabo prostora.

3.1.1. Klasifikacija izločilnih in omejitvenih kriterijev

Pri oceni razpoložljivih površin za poselitev so uporabljeni različni kriteriji. Za vsak kriterij je pripravljena posebna tematska karta v merilu 1:25000. Pripravljene so analize za 13 različnih kriterijev, od katerih je vsak kriterij razčlenjen na več kategorij. Kriteriji in omejitveni dejavniki so prikazani na 10 grafičnih prilogah.

Posamezni omejitveni in izločilni kriteriji so razvrščeni v naslednje skupine:

a) omejitve, ki temeljijo na naravnih danostih prostora (n.pr.: relief, stabilnost tal);

b) omejitve, s katerimi želimo ščititi določene naravne resurse (kmetijska zemljišča, gozdne površine, nahajališča rudnin, rezervati podtalne vode, območja primerna za rekreacijo in smučišča, območja izrednih kvalit, ki jih ščitimo s krajinskimi parki, naravnimi rezervati);

c) omejitve, ki izhajajo iz antropogenih danosti v prostoru (n. pr. obstoječa naselja);

d) omejitve, ki temeljijo na normativnih dokumentih oziroma na že sprejetih odločitvah (zazidalni načrti).

Omejitveni kriteriji so razvrščeni tudi glede na zahtevnost omejitve. Tako na primer krajinski parki omejujejo razvoj samo nekaterih dejavnosti na območju parka in dopuščajo nemoten razvoj drugih dejavnosti kot n. pr. kmetijstva, gozdarstva, itd.

Pri pregledu izločenih in omejitvenih kriterijev so obravnavane omejitve, ki temeljijo na naravnih danostih prostora, ker so te ob upoštevanju normalnih gradbeno tehničnih normativov močan omejitveni dejavnik.

Omejitve, s katerimi ščitimo določene naravne resurse (kmetijska zemljišča, gozdne površine, nahajališča rudnin), so obravnavane skupno z namensko rabo prostora, saj so to površine, ki so pod največjim pritiskom spremembe namemb-

nosti, istočasno pa se predstavljajo rabo površin.

V grafični prilogi št. 1 pod naslovom: **NAMENSKA RABA POVRŠIN IN INVENTARIZACIJA URBANISTIČNE DOKUMENTACIJE PO NAMENSKI RABI** (stanje oktober 1979) so prikazane osnovne rabe prostora: kmetijstva, gozdarstva, vodne vire, rudna (predvsem URAN) nahajališča, območja krajinskih parkov. Na isti karti je prikazana inventarizacija urbanistične dokumentacije v občini. Tako so razvidna območja po obstoječi namenski rabi, ki so že realizirana po urbanistični dokumentaciji in območja, ki so še prosta za poselitev.

Omejitve, ki temeljijo na naravnih danostih prostora, so predstavljene na grafičnih prilogah št.

2. — nakloni zemljišča
3. — inženirska geologija in*
4. — površine, rezultat kombinacije naklonov od 0–20%, stabilnih in nestabilnih do labilnih območij.

Iz kart je razvidno, da je občina pretežno gorata in da so primerni nakloni le v dolinskih predelih. Ob kombinaciji z geologijo in stabilnostjo tal je razvidno, da so tudi manjši nakloni zemljišč zaradi slabih geoloških tal neprimerni za intenzivnejšo poselitev.

Razvidno območje, ki so primerna za gostejšo in zahtevnejšo gradnjo območja za nižjo in razpršeno gradnjo je razvidno z karte št. 4, kjer je prikazana kombinacija naklonov in geologije.

Površine z nakloni nad 20% niso primerne za intenzivno gradnjo oziroma so možne le ob višjih stroških, ki so utemeljeni le, v kolikor ne razpolagamo z ustrežnejšimi površinami za gradnjo. Zaradi smo se odločili, da v analizi upoštevamo samo tista območja občine, ki imajo naklone nižje od 20%.

Pri optičnem odčitavanju smo ocenili da je

1. ca 2/7 površine občine v naklonu nad 45%
2. ca 3/7 površine občine v naklonu od 20% do 45%
3. ca 1/7 površine občine v naklonu od 10% do 20%
4. ca 1/7 površine občine v naklonu od 0–10%

3.2. Odrpti prostor

Grafična priloga št. 14 namenska raba površin — iz karte so razvidne pomembnejše rabe prostora, ki zajemajo večja območja: gozdne površine, kmetijske površine, vodne površine, območja nahajališč urana, vodne rezervate, nekatere pomembnejše kmetijske površine v odprtem prostoru (vredna pokopališča, odlagališča odpadkov), površine namenjene poselitvi po obstoječi zazidalnih načrtih in primerne površine za poselitev, kot rezultat vseh omejitvenih dejavnikov.

3.2.1. Kmetijske površine

Grafična priloga št. 5: **KMETIJSKE POVRŠINE**

V občini Škofja Loka je 12.229,0 ha kmetijskih površin, ki se nahajajo pretežno v dolinah obeh Sor in na Sorškem polju in delno v obliki razpršenih površin — v vsej goratem delu občine.

Z ozirom na kriterije in kategorizacijo kmetijskih zemljišč so kmetijska zemljišča skladno z metodologijo razvrščena na 2 coni:

V I. coni se nahajajo kmetijska zemljišča v dolinskih območjih in na Sorškem polju (ca 2.997,30 ha). Ta prostor je najgostejše naseljen in tako tudi najbolj zastavljen pritiskom urbanizacije. Najbolj očitno nasprotje med zahtevami po intenzivni urbanizaciji in težnjo po zaščiti najboljših kmetijskih površin je na robovih mesta

*Izčrpen prikaz geološke zgradbe tal je prikazana na nografiji Geološkega zavoda SRS, ki je bila pripravljena v ta namen.

I. cona kmetijskih zemljišč je trajno namenjena kmetijski rabi.

V II. coni kmetijskih zemljišč se nahajajo vse kmetijske površine v višjih območjih škofjeloške občine, kjer je naselitev redka in kjer je deagrarizacija tudi najbolj očitna. Ta zemljišča se lahko uporabijo tudi za nekmetijske namene, vendar le v skladu z določili družbenega plana in drugih podrobnejših dokumentov in po postopku, določenem z zakonom o kmetijskih zemljiščih.

Poudariti moramo, da je že za obdobje do leta 1985 oziroma 2000 nujen poseg tudi v I. coni kmetijskih zemljišč, posebno ob štirih glavnih naselitvenih centrih. Posegi v ta prostor do leta 1985 so že opredeljeni s podrobno urbanistično dokumentacijo (zazidalnimi načrti). Vse površine v okvirih sprejetih zazidalnih načrtov se bodo do pričetka zazidave izkoriščale kot kmetijske površine.

Kmetijska zemljiška skupnost bo skladno z metodologijo izdelala agrokarto.

Kmetijske površine so izpostavljene spreminjanju namenske rabe, ker so praviloma ob obstoječih večjih naseljih v dolinskem – ravninskem svetu in tudi zato, ker še nimamo dokončno oblikovane perspektivne politike in organizacije za gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči, še posebej v primerjavi z dolgoletno tradicijo gozdnega gospodarstva. Pri tem mislimo na dolgoročneje zasnovano preobrazbo kmetijstva na podlagi tehnoloških, ekonomskih in socialnih dejavnikov.

V skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih, Ur. l. SRS, št. 1–5/79* v občinskem prostorskem planu posebej določamo kmetijska zemljišča, ki se zaraščajo z gozdnim drevjem. Območna samoupravna interesna skupnost za gozdarstvo in kmetijska zemljiška skupnost sklonejo za taka zemljišča samoupravni sporazum o ukrepih.

Pri določanju bodoče namembnosti kmetijskih zemljišč so upoštevane v največji možni meri naslednje splošne usmeritve oziroma cilji:

– zaščititi najboljše in izboljšati manj rodovitno zemljo, predvsem v strnjelih površinah

– združevati in izboljševati kmetijske površine v skladu z ukrepi za zaščito tipičnosti pokrajine

– izvesti melioracije, oživiti planinske pašnike, pospeševati razvoj višinskih kmetij

– usmerjati proces preusmerjanja kmetij in razvoj kmetijstva v gorskih in hribovitih predelih v smislu modernizacije

– živinoreja (predvsem govodreja) je osnova razvoja predvsem za aktiviranje gorskega pasu

– vzporedno z razvijanjem kmetijskega gospodarstva razvijati tudi infrastrukturo

– kmetijsko rabo vzdrževati tudi na tistih zemljiščih, ki so za sodobno kmetijstvo sicer manj ugodna, vendar je taka raba pomembna za ohranitev kulturne in rekreacijske vrednosti območja, naravnega ravnovesja ter za potrebe splošnega ljudskega odpora

– za kmetijstvo neinteresantna območja in območja opuščeni kmetijskih zemljišč pogozditi

– upoštevati razvoj celotnega agroživilskega kompleksa kot ene od prioritarnih razvojnih smeri in pri tem zagotoviti možnosti za lociranje večjih gospodarskih objektov.

Gozdovi pokrivajo kar 63,8%^{**} vseh površin, kar je znatno več kot slovensko povprečje (49,4%) razen tega pa se gozdne površine vztrajno širijo na račun opuščeni kmetijskih zemljišč, predvsem v goratih predelih občine.

Iz primerne prostora za poselitev so izločeni varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim pomenom in pomembni gospodarski gozdovi. Gozdovi na slabših rastiščih, gospodarsko manj pomembni gozdovi so vključeni v poselitveni prostor.

V občini je:

– gozdnih zemljišč skupaj	32.312.00 ha
– varovalnih gozdov	1.164.00 ha
– gozdovi s posebnim pomenom	168.00 ha
– pomembnih (in manj pomembnih) gospodarskih gozdov	30.980.00 ha

Podrobna razdelitev gozdov je razvidna v karti št. 6; v karti omejitveni dejavniki (št. 12) in karti namenska raba površin (št. 14) so razvidni varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim pomenom, gospodarsko pomembni gozdovi; v okolici naselij, kjer je potreba po poselitvenih površinah največja, pa so prikazani tudi gospodarsko manj donosni gozdovi.*

3.2.3. Nahajališča rudnin

Nahajališča rudnin, predvsem uranove rude, so prikazana na karti omejitveni dejavniki št. 12. Pas nahajališča uranove rude se vleče od Sovodenj preko Žirovskega vrha, po Polhograjskih dolomitih do južnega obroba Škofje Loke.

Nahajališča se pretežno nahajajo v predlaganem krajinskem parku polhograjski dolomiti. Zaradi potencialne možnosti izkoriščanja v krajinskem parku bo potrebno načine izkoriščanja in območja deponije natančno definirati v podrobni urbanistični dokumentaciji, istočasno pa je treba ta območja nahajališč varovati pred drugimi večjimi prostorskimi posegi.

Območja rudnin nahajališč zavzemajo površino ca. 2.357.50 ha, od tega obsega območje rudnika urana Žirovski vrh z deponijo 58.50 ha.

3.2.4. Območja vodnih virov

Območja vodnih virov in predvidenih akumulacij so razvidna na karti št. 8 in so enakomerno porazdeljena po občini. Več o tem glej poglavje komunalna infrastruktura in vodno gospodarstvo.

Območje občine Škofja Loka leži praktično v celoti v povodju Sore, reke s predalpskega sredogorja.

V območju občine je evidentirano relativno veliko rezervatov pitne vode, tako v hribovitem delu, najpomembnejše tudi z regionalnega vidika pa je na Soriškem polju.

3.2.5. Območja intenzivne rekreacije s smučišči

Območja so razvidna v karti št. 1, št. 12 in 14. Območja so skoncentrirana na Soriški planini, na Starem vrhu in zavzemajo površino ca. 566.00 ha, od tega smučišča 126.00 ha. Predvideno območje intenzivne rekreacije s smučišči se nahaja severno od Goropek, zavzema približno 82.00 ha. Območja smučišč so izvzeta iz poselitvenih površin, v njihovi bližini smo poiskali le možnost območij za počitniška naselja.

3.2.6. Kulturna in naravna dediščina

Ljubljanski regionalni zavod za Spomeniško varstvo je za območje občine Škofja Loka izdelal spomeniško karto s seznamom zavarovanih kulturnih in naravnih spomenikov ter območij tako imenovano fazo A.

V strokovnem gradivu II, je podan krajši izveček: varovanje kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti (spomeniško-varstvena izhodišča, cilji in program).*

* Glej strokovno gradivo I. in monografijo z zgoraj opisanim naslovom.

Za nadaljnje delo, predvsem pa ob izdelavi podrobnejših urbanističnih dokumentov bo potrebno izdelati tako imenovano fazo B, ki bo predstavila zavarovanje nepremične spomenike in spomeniška območja v podrobnejših kartah in opredelila podrobnejše načine aktivnega varovanja in ohranjanja kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti.

Zaradi izredno bogate kulturne dediščine občine in enkratnosti krajinskih danosti in naravnih znamenitosti so v zbirne omejitvene karte vnešena le območja krajinskih in naravnih spomenikov in kulturni spomenik Soriško polje, podrobnejši pregled vseh ostalih kulturnih spomenikov in obeležij NOB je razviden v karti št. 7 in v monografiji Ljubljanskega regionalnega zavoda za spomeniško varstvo.

Z upoštevanjem bogastva naravne kulturne dediščine občine je pri vseh posegih v prostor potrebno upoštevati krajinski okvir, posamezne spomenike in predvsem naselja, kot izročilo kulturne dediščine in simbole identifikacije občine.

V okviru prostorskega načrtovanja so poleg posamičnih nepremičnih spomenikov s pripadajočim zavarovanim okoljem zlasti pomembna spomeniška območja in v tem arheološka, naselbinska, zgodovinska in memorialna spomeniška območja in kulturna krajina. Kulturna krajina je sinteza danega naravnega prostora in z njim skladnih dosežkov človekove dejavnosti v njem. Največji in najpomembnejši del kulturnih spomenikov predstavljajo spomeniki delavskega gibanja in socialistične revolucije. Spomeniki NOV in socialistične revolucije se uvrščajo med zgodovinske.

Za ohranitev posameznih delov kulturne krajine in naselij sta potrebna predvsem »varovalni pase«, ki omogočajo ohranitev vedut ter višinska omejitve novih objektov, ki ohranja značilne dominante neokrnjene, prav posebnega pomena pa je uporaba temne barve kritine, ki omogoča harmonično zlitje naselja s krajinskim ozadjem.

Skupina naselij na desnem bregu Sore na visoki rečni terasi (Gosteče, Draga, Pungert, Hosta) terja varovalni pas zaradi značilnih krajinskih in vedutnih kvalitet ter višinsko omejitve pri nadaljnji gradnji še posebej, ker se optično že navezuje na samo mesto Škofja Loka.

Naselja v Poljanski dolini in spremlja-jočem hribovju z izrazitimi silhuetami, ki jih pogojuje terenska konfiguracija, so dodatno poudarjena z dominantno. Vrednost jim stopnjujejo ambientalne, prostorske kvalitete ter posamične razvojno in stilno pomembne arhitekture Bodovlje, Brode, Na Logu, Visoko, Vovča, Javorje, Četena raven, Žetina in osrednji del Stare Oselice.

Z varovalnim pasom, omejitvijo višine za nove in adaptirane objekte ter ustreznimi zazidalnimi načrti se naj ohrani silhueta z dominantno, ambient in prostorske karakteristike krajev.

Posebno mesto zavzema Visoko – Kalanova domačija (dolgoletni dom pisatelja Ivana Tavčarja). Stanovanjsko in gospodarsko poslopje Visoko 1 in Visoko 2 sta pretehtana v masah, predstavljata drugo proti drugi zrcalno sliko in tvorita skladen, zaključen ambient.

Poljane, Gorenja vas in Ziri imajo manj izrazite silhuete in dominante, imajo pa nekaj kvalitetnih ambientov, ki jih dopolnjujejo likovno izrazito oblikovane arhitekture.

Naselja v Selški dolini in okoliškem hribovju: zaradi ambientalnih kvalitet in posamičnih, razvojno in stilno značilnih objektov so v dolinskem delu pomembna naselja Bukovica, Dolenja vas, Selca in Železniki, slednji kot nekdanje fužinarsko naselje še posebno zaradi značilnih, pa tudi

*Navedeni zakon uporablja še izraz občinski prostorski plan, kar moramo razumeti kot prostorski del občinskega dolgoročnega družbenega plana glede na določila zakona o družbenem planiranju.

**Statistični podatki po občinah SRS, struktura površin po zemljiških kategorijah

stilno izrazitih stavb.

Rudno in Zali log sta še posebej pomembna zaradi svoje izjemne vedute, ki je v Zalem logu poudarjena še z dominantno. Pri obeh naseljih je varovalni pas in omejitve višine pri dopolnilnih objektih še posebnega pomena.

Spodnja in Zgornja Sorica sta locirani na valovitem terasastem pobočju in sta z značilno, večkrat reproducirano veduto pojem visokogorske vasi. Ohranitev vedute in bistvenih sestavin naselja (mase objektov, notnih strešin in barve kritine) so še posebnega pomena zaradi predvidenega načrtovanja letnega in zimskega turizma na Soriški planini.

Na predvideni športni in rekreacijski center bo potrebno navezati sosednja hribovska naselja, ki predstavljajo izrazit akcent v gorski krajini. Tudi stavbe, ki jih sestavljajo, so izrazito loškega tipa. To so Sp. Danje, Žabrd, Torka, Ravne in Podlonk.

Samotne kmetije naprimer na Martinj vrhu, Koprivniku, Davči, Stari in Novi Oselici so posebna kolonizacijska oblika naselitve. Tudi te dajejo s svojimi mogočnimi masami določen akcent krajine, v svoji stavbni lupini pa marsikak odgovor o razvoju ljudske arhitekture.

Spomenik historičnega urbanizma mesta Škofja Loka je zavarovano kot spomeniško območje in ga sestavljajo nepremični spomeniki in ambientni znotraj zavarovanih površin. Mesto je hkrati kulturni spomenik prve kategorije.

Arheološki spomeniki

Zavarovanje arheološkega terenskega spomenika na teritoriju občine Škofja Loka karakterizira po načinu same spomeniško-varstvene obravnave dvoje temeljnih izhodišč: zaščita arheološkega terena v zazidanem ali poseljenem prostoru in zavarovanje arheološkega najdišča v prostem, več ali manj naravnem okolju – ambientu.

Izhajajoč iz analize dosedanjega poznavanja arheološke spomeniške dediščine je na tem območju doslej evidentiranih:

21 prazgodovinskih gradišč, 4 srednjeveške ostaline, troje antičnih postojank, dvoje antičnih nekropol, 8 antičnih vodovodnih tras, kar seveda narekuje tudi enako število antičnih seliščnih ostalin, ter 10 potencialnih arheoloških terenov, ki jih nakazujejo posamične najdbe.

Podčrtati je treba enotnost varstvenih prijemov, ki jih narekuje tako zgodovinska pogojenost kot sam geografski položaj arheoloških spomenikov prazgodovinske dobe, ki z lokacijami, ležečimi nad dolino, dajejo s svojim vizuelnim poudarkom prav poseben in edinstven pečat pokrajinski podobi. Zato je potrebno zlasti pri tej zvrsti spomenikov ohranjati njihovo edinstveno in dejansko geomorfološko podobo v celoti, kakor tudi poudarjati s pravilnim vrednotenjem njihove kvalitetne ambientalne osnove, ki izpostavljajo vsebino spomenika kot dokumentarno zgodovinsko, kulturno, čustveno, estetsko, znanstveno in prostorsko vrednoto. Pri že eventualno zazidanih površinah je treba ohranjati situaciji oziroma jo poskušati podrediti ustreznim spomeniško-varstvenim interesom, ki bodo omogočali njeno kvaliteto.

Varovanje spomeniških območij v naseljih in na poselitvenih površinah mora zasledovati varstvene ukrepe, ki bodo boljše obdelani v podrobnejši urbanistični dokumentaciji.

a) Spomeniki ljudske revolucije

Na območju občine Škofja Loka se nahajajo vse vrste spomenikov NOV in socialistične revolucije, ker je bil v obdobju 1941–1945 v bistvu ves teritorij prizorišče več ali manj pomembnih zgodovinskih dogodkov – borb, jurišev, uničenja sovražnikovih enot in podobno. Nekateri dogodki so že do leta 1980 trajno obeleženi s 146

samostojnimi spomeniki, spominskimi ploščami in urejenimi grobovi in skupnimi grobišči (kamor so po osvoboditvi prekopalji žrtve fašističnega nasilja).

b) Naravne znamenitosti

Naravna dediščina so naravne vrednote (deloma z delom pridobljene), ki so kot nepogrešljiv del človekovega okolja pomembne za kulturno in ustvarjalno življenje in delo sedanjega in prihodnjih rodov. Objekt, območje ali vrsta (rastlinska ali živalska) spada v dediščino, če vsebuje vsaj enega izmed vidikov kulturne vrednosti (zgodovinski, znanstveni, izjemnosti ali redkosti, značilnosti, kulturno-vzgojni, ekološki, krajinsko oblikovni, estetski, čustveni) ali je na kakršenkoli način vsaj krajevno pomemben za kulturno življenje ljudi.

V okviru naravnih znamenitosti ločimo več varstvenih kategorij, izmed katerih na obravnavanem območju najdemo le-te:

- krajinski parki
- naravni rezervati
- naravni spomeniki
- spomeniki oblikovane narave.

V navedenih varstvenih kategorijah so razporejeni objekti oziroma lokalitete varstva narave, katerih je po sedanji evidenci na ozemlju občine Škofja Loka 97: krajinski parki – 4; naravni rezervati – 3; naravni spomeniki – 79 in spomeniki oblikovane narave – 11. Za te objekte so določeni posebni varstveni režimi, razen tega pa se objekti razvrščajo po namembnosti in stopnji pomembnosti. Med racionalno pomembne objekte spadajo:

Krajinski park Davča obsega dolino Davče z Blegošem in Poreznom ter sega tudi na območje občine Idrija. Dolina Davče, desnega pritoka Selške Sore, je slikovita, ozka in brez pravega dolinskega dna. Je močno razčlenjena s stranskimi dolinicami in grapami.

Po pobočjih in slemenih doline med Blegošem in Črnim vrhom so razsejani zaselki in samotne kmetije. Številne od teh domačij imajo spomeniško vrednost. Posebna značilnost doline je izmenjevanje gozda z obdelovalnimi površinami.

Krajinski park Ratitovec obsega vrhove in pobočja Ratitovca in leži s svojim severozahodnim delom na ozemlju občine Radovljica. Jelovška planota doseže najvišjo točko na skrajnem južnem robu v vrhovih Ratitovca (1666 m). To je hkrati tudi skrajni jugovzhodni vrh Julijskih Alp. Pobočje strmo pada proti dolini Selške Sore.

Krajinski park Polhograjski dolomiti obsega območja, ki s svojo strukturo, zelenimi površinami in majhno urbanizacijo tvorijo krajine velike naravne vrednosti. Prostor, ki ga zajema kulturno-krajinsko območje Polhograjski dolomiti, je razmeroma enotna geografska in kulturna aglomeracija, ki ima v posameznih delih nekatere specifične lastnosti in oblike; te so posledica zgodovinskih in kulturnih dogajanj.

Naravni spomenik Bičkova skala (Jelenca) je skalni obelisk nad Dražgošami, markantna, ostra skalna čer, ki moli 10–15 m iznad površja. V celoti ima ta pečeviti rogelj značaj osamljene skalne igle, ki je na severni strani prislonjena ob pobočje.

Naravni rezervat Jelovška barja predstavlja visoka barja na dveh lokalitetah: za blatom (Jezerca) in Ledina, od katerih je drugi (Ledina) na ozemlju občine Škofja Loka. To sta naši najnižje ležeči alpski visoki barji. Barje Ledina ima vse prehode od občasno poplavljenega (kraške) kotanje prek močvirja v šotno in gozdno barje.

Naravni spomenik Marijino brezno leži na stiku zgornjeoligocenskega konglomerata in apnenca in je labirint rovov, ki vodijo v veliko dvorano ter se spuščajo do podzemeljskega potoka. Dolga je 579 m, vhod pa je ozka korozijsko razširjena razpoka. Kot taka predstavlja zanimiv geo-

morfološki objekt z bogato podzemeljsko vodno in kopensko favno.

3.2.7. Ostale pomembne površine

V grafični prilogi – NAMENSKA RABA POVRŠIN so označeni še rezervati oziroma območja JLA, ki so izvzeta iz primernih površin za poselitve.

3.3. Poselitvene površine

Obstoječe poselitvene površine oziroma obstoječa naselja skupno z novimi primernimi površinami za poselitve so tretja najpomembnejša raba prostora, ki jo določamo z družbenim planom. Obstoječa naselja sicer predstavljajo najmanjši delež površin, v odnosu do gozdnih in kmetijskih površin, vendar je to najbolj dinamičen element razvoja in v intenzivni preobrazbi. Obstoječa naselja zasedajo približno 1.125,00 ha površin občine. Se prostre površine po obstoječi urbanistični dokumentaciji bodo zasegle nadaljnjih 260,80 ha površin občine, pretežno kmetijske rabe.

Vseh površin skupaj za poselitve, ki jih določamo na osnovi omejitvenih kriterijev v družbenem planu, znaša 441,85 ha.

Vse primerne površine za poselitve, ki predstavljajo strateške površine za nadaljnji razvoj poselitve, presega ocenjene potrebe po površinah do leta 2000, tako za stanovanjsko izgradnjo kot za potrebe gospodarstva.

Površine obstoječih naselij, počitniških hišic so predstavljene na grafičnih prilogah, št. 1, št. 12, št. 14.

Pregled površin

– obstoječa naselja	1.125,00 ha
– površine predvidene za poselitve po obstoječi urbanistični dokumentaciji*	260,80 ha
od tega	
– za industrijo	146,00 ha
– za stanovanja, centralne dejavnosti in rekreacijo	114,00 ha
– površine počitniških naselij	41,50 ha
– cestno omrežje	443,60 ha

* seznam obstoječe urbanistične dokumentacije v poglavju dokumentacija

3.4. Bilanca površin osnovne oblike uporabe zemljišč

V tabeli je prikazano stanje površin po namembnosti. V prvi koloni je razvidno današnje stanje z že upoštevanimi predvidenimi površinami za poselitve, ki jih je opredelila Novelacija urbanističnega programa.

V drugi koloni so prikazani podatki o površinah in dejavnostih, ki bodo predvidoma realizirane do leta 1985.

V zadnji koloni so prikazane površine in namembnosti, ki bodo realizirane do leta 2000 in verjetno tudi po letu 2000.

Spremembe namembnosti osnovne rabe površin so prikazane le za spremenjene površine do leta 2000 in več. Do leta 1985 je v občini Škofja Loka že po sprejeti urbanistični dokumentaciji dovolj površin za realizacijo planiranih investicij.

Bilanca površin osnovne oblike uporabe zemljišč (za celo občino) – Tabela

Zap. št.	Šifra	Površine v ha				
		stanje 1980	planirano do 1985	sprememba v ha	ostane do leta 2000 in več	
1	2	3	4	5	6	7
1.	900	Kmetijska zemljišča	12.929.00			
		– I. cona	2.997.30			
		– II. cona	9.231.70			
2.	901	Gozdna zemljišča	21.312.00			
		– varovalni gozdovi	1.164.00			
		– gozdovi s posebnim pomenom	168.00			
		– pomembni gospodarski gozdovi	30.980.00			
3.	9020	Območja naselij	1.125.00			
		– površine, predvidene za poselitev po obstoječi urbanistični dokumentaciji, od tega za:	260.80			
		– za stanovanja, centralne dejavnosti in rekreacijo	114.00	78.78		
		– za industrijo	146.00	50.00		35.22
		– potencialni poselitveni prostor, od tega za			58.50	96.00
		– stanovanja, centralne dejavnosti in rekreacijo			383.35	441.85
		– za industrijo			kmet. povr.	
4.	9022	Območja, sekundarnih počitniških naselij	41.50			389.85
		– območje intenzivne rekreacije, od tega:	562.00			52.10
		– smučišča	126.00			
5.	9040	Območja objektov in tras, kjer druga raba ni možna				
		– cestno omrežje	443.60*			
		– območje zemljišča JLA	55.50			
		– območje prepovedane gradnje zaradi JLA	328.50			
6.	903	Površine voda vodotoki predvidene akumulacije	143.70		159.25	
					kmet. pov.	
					68.25	
7.	90.610	Najožji varstveni pasovi zajetij in črpališč podzemne vode za oskrbo s pitno vodo	2004.00	497.00		
					osnovna raba nespremenjena	
8.	90600	Območje rudnih nahajališč Rudnik urana in deponija	2357.50			
			58.50		gozdne pov.	
					58.50	
9.	9063	Območja varstva naravne in kulturne dediščine (krajinski parki, naravni rezervati, kulturni spomeniki)	14.611.00			
					osnovna raba je nespremenjena	

3.4.1. Primerna območja za poselitev

Na osnovi opisanih omejitvenih kriterijev smo z metodo prekrivanja in izločanja omejitvenih dejavnikov dobili primerne poselitvene površine. Pri določanju primernih poselitvenih površin, je upoštevano varovanje kmetijskih zemljišč I. cone, geološke stabilitetne razmere, varstvo vodnih virov, mineralnih nahajališč, območje JLA.

V bližini večjih naselij (Škofja Loka, Železniki, Ziri) je upoštevana možnost širjenja naselij tudi v gospodarsko manj donosne gozdove. Dobljene površine, katerih velikost je večja od potreb do leta 1985 in ponekod tudi do leta 2000, so površine, namenjene dolgoročnemu poselitvenemu vidiku in jih je kot take treba varovati pred nenačrtno poselitvijo.

Ker so primerne površine za poselitev določene na osnovi zbiranja podatkov v merilu 1:25000, je ob izdelavi podrobnejše urbanistične dokumentacije možno meje teh površin tudi spreminjati in jih prilagajati podrobnejšim podatkom. Primerne površine za poselitev so namenjene predvsem intenzivnejši usmerjeni gradnji z večjo gostoto. Razpršeno poselitev individualnih hiš bo možno na osnovi podrobnejše urbanistične dokumentacije predvideti tudi na geološko manj ugodnih tleh, seveda z upoštevanjem komunalne infrastrukture.

Pri prikazovanju primernih površin za poselitev, kakor tudi vseh ostalih površin so upoštevane le tiste, katerih velikost je večja od 1.0 ha. Pri izračunavanju površin v hektarih so možna odstopanja, ker je način odmerjanja s planimetriranjem na kartah v merilu 1:25000 zaradi raztezanja papirja, netočen.

Natančnost velikosti površin je le okvirna ($\pm 10\%$).

3.4.2. Bilanca poselitvenih površin po mikroregijah

* Opomba: rekonstrukcije cest gredo po starih trasah; deli cest, ki zaradi regulacije ostanejo, se spremenijo v kmet. zemljišča.

Mikroregije	Površine v ha					
	obstoječa naselja	površine, predvidene za poselitev po zazidalnih načrtih (izdelanih ali v fazi izdelave)		površine, predvidene za poselitev po družbenem planu dolgoročno do leta 2000)		poselitvene površine skupaj
		za stanov.	za industrijo	za stanovanja	za industrijo	
Škofja Loka	479.10	92.0	48.3	131.00	37.6	309.40
Selška dolina	250.79	7.0	–	76.30	11.6	94.80
Poljanska dolina	258.25	6.5	58.5*	88.65	3.0	166.15
Zirovska kotlina	145.65	8.0	9.5	93.65	–	132.15
			30.5			
	1.124.79	114.000	146.80	399.75	52.10	702.50

* območje rudnika urana

4. ORGANIZACIJA PROSTORA, PROSTORSKA IN PROMETNA INFRASTRUKTURA

Današnja stopnja družbenega razvoja – mesta in ostalih večjih krajev v občini Škofja Loka, opozarja na izrazit urbani način življenja, kar nujno zahteva bolj intenzivno izrabo površin in prostorskih kapacitet na eni ter strožje režime zavarovanja površin posebnih namembnosti na drugi strani.

Stopnja naraščanja prebivalstva v svojem razvojnem interesu pogojuje rabo vedno večjih količin produktov, ki izvirajo iz naravnih virov. Iz tega načela izhaja ugotovitev, da je potrebno razvijati urbanizacijo na slabših zemljiških ter jo primerno zgostiti. Naravne danosti je potrebno v maksimalni meri ohraniti za primerno rabo, vendar to ne pomeni, da bomo oblikovali le varovalne režime na območjih, ki smo jih z ovrednotenjem opredelili kot zavarovana, temveč bomo zasnovane varovanja naravnega okolja ter človekovega zdravja, varovanja vseh družbenih eksistenčnih parametrov morali pričeti takoj uresničevati.

4.1. Promet in zveze

Sprejeta širša stališča za usmerjanje skladnega razvoja prometa in smotrna delitev dela med posameznimi prometnimi dejavnostmi se prepočasno uveljavljajo, zato bodo morali tudi uporabniki prometnih storitev v izbiro najprimernejšega prometnega načina prispevati k racionalnejšemu koriščenju prometnih zmogljivosti, vsekakor pa bo v bodoče potrebno dosledno izvajati dogovorjeno delitev dela med različnimi prometnimi sredstvi in sistemi. Ta delitev bo zasnovana na kriterijih največje družbene, prostorske, prometne, socialne ekonomske in ekološke učinkovitosti.

Na področju prometne infrastrukture in komunikacij zaostajamo za hitrim gospodarskim razvojem, zato se bo potrebno spodbudno prilagajati novim zahtevam, kar bo moč doseči z modernizacijo prometnih poti, z razvojem prometnih sredstev, razvijanjem tehnologije in izboljšanjem organizacije, ter z razvojem integralnega transporta.

4.1.1. Železniški promet

Na območju občine Škofja Loka poteka preko skrajnega vzhodnega dela občine enotirna elektrificirana železniška proga Ljubljana–Jesenice–državna meja. Na tem progovnem odseku sta postajališče Reteče in postaja Škofja Loka. Iz postaje Škofja Loka izhajajo še industrijski tiri »Kmetijskega kombinata«, lesno industrijskega podjetja »Jelovica« in tovarne izolacijskega materiala »Termika«.

Postaja je oddaljena od starega mestnega središča in avtobusne postaje okoli 2 km. Ob postaji se razvija industrijska cona. Sorazmerna oddaljenost železniške postaje in industrijske cone od starega mestnega jedra in novih zazidalnih kompleksov predstavlja v osnovnem kontekstu urbanizacije samega mesta Škofja Loka kvalitetno izhodišče urbanističnega načrtovanja.

Razvojne potrebe železnice:

- v srednjeročnem planu je predvidena gradnja drugega tira in v zvezi s tem odprava cestno železniških križanj v Retečah in na postajnem območju Škofje Loke;

- trasa načrtovane hitre proge »Turška ose« ne poteka na območju občine in zato ni opisana v potrebah železnice za območje občine Škofja Loka.

4.1.2. Cestno omrežje

Škofjeloško območje sodi med tista območja v slovenskem prostoru, ki jih slovenska prometna magistralna infrastruktura, z izjemo magistralne železniške proge Ljubljana–Jesenice in magistralne ceste Ljubljana–Kranj, ki predstavlja vzhodno mejo občine, ne vključuje. Zato je občina Škofja Loka z vidika cestno-prometne infrastrukture izolirana.

Skupno ima občina 476,95 km kategoriziranih cest, od tega 121,9 km regionalnih, ostale pa so lokalne.

Lokalne ceste pridobivajo vse bolj na pomenu zaradi turizma, kmetijstva, gospodarstva, iz narodnoobrambnih in drugih vidikov. Občina je relativno še najboljše povezana z Ljubljano in Kranjem. Regionalno cestno omrežje, to je cesta skozi Poljansko in Selško dolino, ne ustreza. Tudi lokalno cestno omrežje je velika ovira gospodarskemu razvoju.

Gospodarski in socialni razvoj v občini je prerasel tehniške zmogljivosti cestnega omrežja in ta vse večji razkorak pomeni poglavitno zavoro napredku: kmetijstvu, gozdarstvu, industriji, trgovini, turizmu, drugim gospodarskim panogam in tudi družbenim dejavnostim. Prometno bi lahko občino delili na dva dela: na relativno ugodno povezano mesto Škofja Loka in na prometno slabo povezani dolini in hribovita območja. Prvenstvena naloga razvoja prometne infrastrukture sta obe regionalni cesti skozi Poljansko in Selško dolino ter njuno nadaljevanje na Primorsko. Zlasti je pereča rekonstrukcija ceste Jeprca–Škofja Loka, Gorenja Vas–Todraž zaradi transportov, ki jih bo ustvarjal rudnik urana Zirovski vrh, rekonstrukcija cest v Škofji Loki in Škofja Loka–Kranj.

Ostalo omrežje je na območju občine koncipirano na osnovi analize dostopnosti in prometne opremljenosti posameznih krajev.

Tu izgrajevanje cestnega omrežja ni odvisno od razmerja med kapaciteto cest in predvidenim prometom, temveč od standardov določenih s prostorskim planom za sistem omrežja naselij.

Potrebno je predvsem zasledovati cilj, da so vsa območja občine in območja regije, ki gravitirajo na centralne dejavnosti v mestu, čim bolj enakovredno povezana z javnim prometom v smeri mesta (avtobusne zveze). Tokovi dnevne delovne migracije zahtevajo, da se posebno pozornost posveti medkrajevni avtobusnim zvezam, po potrebi v povezavi z železniškim prevozom. Izgradnja cest mora zajemati celoten prostor občine, predvsem pa tista območja, pri katerih se opaža znaten upad števila prebivalcev.

Primarno cestno omrežje občine sestavljajo regionalne ceste:

- Škofja Loka–Kranj
- Jeprca–Škofja Loka–Gorenja vas–Todraž
- Škofja Loka–Trebija–Žiri–Logatec oziroma Idrija – cesta skozi Poljansko dolino
- Trebija–Sovodnj–Cerkno–Tolmin
- Škofja Loka–Železniki–Sorica–Tolmin – cesta skozi Selško dolino
- Sorica–Bohinjska Bistrica.

Sekundarno cestno omrežje občine pa sestavljajo manj obremenjene regionalne ceste in važnejše lokalne ceste:

- Škofja Loka–Draga–Sora–Medvode
- Hotavlje–Kopačnica–Leskovic
- Ševlje–Kranj
- Hrastnica–Brezje–Dolina Božne
- Železniki–Dražgoše–Kropa
- Poljane–Črni vrh–Polhov Gradec
- Zgornja Luša–Javorje–Poljane
- Zali Log–Davča
- Gorenja vas–Lučine–Polhov Gradec
- vas Sora–Osovnik–Hrastnica
- Ločnica–Govejek–Tošč–Hrastnica
- Žiri–Račeva–Smrečje–Polhov Gradec (ni v kartogramih)

Avtobusni promet

Ob načrtovani izgradnji cestne mreže občine, je potrebno načrtovati in vzpostavljati tudi gostejšo mrežo linij avtobusnega prometa.

Premalo frekventiran in slabo razvit javni avtobusni promet lahko privede do prevelikega razmaha individualnega prometa, kateremu pa ne sledi razvoj cestne

infrastrukture. V zvezi z analizo opremljenosti krajev bo potrebno uvajati nove avtobusne linije za potrebe javnega prevoza, za potrebe organiziranega prevoza na delo in v šolo. Medkrajevni avtobusni promet Selške in Poljanske doline, Ljubljane in Kranja mora biti povezan z železniško in avtobusno postajo v mestu.

4.1.3. PTT omrežje

Celotno območje Škofjeloške občine je v pogledu telefonije razdeljeno na območja, ki pripadajo posameznim telefonskim centralam. Nekatere so že postavljene, za druge pa je gradnja šele predvidena. Urejanje telefonije je predvideno na območju telefonskih central v Škofji Loki (Trata), Gorenji vasi, Železnikih, Bukovici, Sorici in Sovodnju (glej karto štev. 9 – PTT omrežje).

V Škofji Loki je v obratovanju vozliščna telefonska centrala za 3000 priključkov. Na centralo je priključeno 2202 telefonskih naročnikov, 48 telefonskih naročnikov pa je vključeno na telefonsko centralo v Zabnici. Širjenje telefonske centralne v poštni zgradbi ni možno.

Potrebe po povečanju in izgradnji krajevne telefonske omrežja so v sami Škofji Loki kot tudi v krajih v območju občine.*

Območje Gorenje vasi vstopa s predvidenim rudnikom urana na Zirovskem vrhu v novo obdobje svojega razvoja. Razvijajoči kmečki turizem je tudi pokazal potrebo po hitrejšem urejanju telefonije. Obstoječa telefonska centrala za 160 priključkov in 143 telefonskimi naročniki ne odgovarja potrebam. Z razvojem industrije in turizma, se je pojavila še potreba po ureditvi telefonskega omrežja na območju Železnikov. V Železnikih je v obratu telefonska centrala s kapaciteto 3000 priključkov, ki pa je zastarele izvedbe in ni primerna za razširitev. Na centralo je vključenih 145 telefonskih naročnikov. Namestitev kontejnerja z vgrajeno telefonsko centralo za 400 priključkov v Žireh v letu 1979 je le začasna rešitev. Centrala rešuje problem povezave z vozliščno telefonsko centralo v Škofji Loki. Nanjo je priključenih 142 naročnikov. V Sovodnju je v obratovanju telefonska centrala za 100 priključkov. Nanjo je priključenih 29 naročnikov.

V Škofji Loki je predvidena gradnja novega PTT objekta na Trati z novo vozliščno telefonsko centralo Metaconta 10 CN z začetno kapaciteto 4000 naročnikskih priključkov. Na novo centralo na Trati bodo priključeni tisti naročniki z območja občine Škofja Loka, ki so sedaj vezani na telefonsko centralo v Zabnici. Novo in obstoječo telefonsko centralo je potrebno medsebojno povezati s kablom.

Na območju telefonske centralne v Gorenji vasi je predvidena postavitve še ene telefonske centralne in sicer v Javorjih, s čimer se razdeli na območje Gorenje vasi in območje Javorji.

Obstoječo telefonsko centralo za 160 priključkov v Gorenji vasi je treba zamenjati za novo za 800 priključkov, za kar pa je treba zgraditi tudi nov PTT objekt. Obstoječi kabel, ki povezuje Gorenjo vas s Škofjo Loko, je potrebno zamenjati. Nabaviti je potrebno ustrezne VF naprave, s čimer bo zagotovljena zadostna povezava Gorenje vasi z jugoslovanskim in mednarodnim telefonskim omrežjem.

Kapaciteta telefonske centralne v Železnikih še zadošča. Vendar pa je tudi v Železnikih potreben nov PTT objekt, kjer bo nameščena telefonska centrala za 1200 priključkov. Zamenjati pa je treba tudi medkrajevni kabel, ki povezuje Železnike s Škofjo Loko in nabaviti ustrezne dodatne VF naprave.

Za ureditev telefonije na območju Javorjih je predvidena namestitev telefonske centralne za 160 priključkov. Od Javorjih do Poljan je potrebno obesiti samonosični

* glej v »Program razvoja telefonije na območju občine Škofja Loka« PTT Kranj

območje južno od Škofje Loke) in območja za pridobivanje gradbenih materialov Hotavlj, Plevno, Zabrajda.

Odpiranje novih kamnolomov in peskopov bo možno le na osnovi prikazanih programov in načrtov ob upoštevanju vseh pogojev: varstvo kmetijskih zemljišč, varstvo varovalnih gozdov in gozdov s posebnim pomenom, varstvo vodnih virov, varstvo kulturne krajine.

Enako bo potrebno z ustreznimi občinskimi odloki zavarovati varstvena območja in varstvene pasove za oskrbo s pitno vodo posebej pomembnih območij podtalnice in izvirov (Sorško polje, Hotavlje, Volaka, Trebija, Žirk, Planšak, Vir pod Dražgošami).

Pomemben element strategije varovanja okolja je upoštevanje ekoloških vidikov v vseh pomembnejših projektih, s katerimi posegamo v okolje, tako na področju prostorskega urejanja kot v investicijski izgradnji in rekonstrukcijah objektov in naprav prostorske infrastrukture. Posebno pozornost pri izgrajevanju stanovanjskih in delovnih območij bo potrebno posvetiti nivoju dovoljenega hrupa.

Za uspešno izvajanje strategije varovanja, bo potrebno kjer še ni pripraviti urbanistično in izvedbeno dokumentacijo za izgradnjo še potrebnih objektov za čiščenje odpadnih voda iz industrije in gospodinjstev in za sanacijo degradiranih območij krajine (kamnolomi, peskokopi, smetišča).

5.3.2. Prvine oblikovanja krajine

Pomembna strategija urejanja prostora varstva okolja je pravičen odnos do oblikovanja krajine in vklapljanje novih poselitenih površin v krajino.

Pri usmerjanju razvoja moramo upoštevati osnovne prvine oblikovanja naravne in kulturne dediščine, ki je značilna za občino Škofja Loka in ki je, razen na nekaterih mestih, še dovolj ohranjena in prvobitna. Smernice in načine varovanja, pomembnejše vedute bo potrebno pri podrobnejši urbanistični dokumentaciji podrobno obdelati.

Območja predlaganih krajskih parkov so vključena v prostorski vidik družbenega plana kot aktivno zaščitene površine in določila, da se za ta območja izdelajo urbanistični (prostorski) načrti, ki bodo podrobneje opredelili načine aktivnega varovanja.

5.3.3. Ukrepi in naloge za varovanje in izboljšanje kvalitete okolja

V primerjavi z nekaterimi drugimi občinami v republiki Sloveniji, občina Škofja Loka nima izrazitih degradiranih območij, niti dejavnosti, ki bi ogrožale večja območja.

Gre za to, da do pojavov slabšanja kvalitete okolja v naslednjih srednjeročnih obdobjih sploh ne bi prišlo in da bi v vseh podrobnejših dokumentih, ki obravnavajo posege in spremembe v prostoru občine, v naprej predvideli ukrepe za varovanje in izboljšanje kvalitete okolja. Z upoštevanjem opredeljenih kriterijev pri izvajanju prostorskega dela družbenega plana, lahko dosežemo pomembne cilje, ki so vezani na varovanje in razvijanje določenih naravnih prvin okolja in pomembne rezultate. Pomembne in uspešne rezultate lahko dosežemo s tako distribucijo dejavnosti v prostoru, ki v največji meri upoštevajo asimilacijske zmogljivosti okolja.

5.3.4. Varovanje gozdnih površin

Pri varstvu gozdov z vidika novih posegov v prostor, bo potrebno predvsem pri realizaciji novih območij počitniških naselij upoštevati vrsto gozdov in se izogibati gospodarsko najdonosnejšim gozdov. Pri posegih v gozdni prostor (krčenje ali pozgozdovanje) bo potrebno upoštevati krajski okvir in kulturno dediščino, za kar pa lahko trdimo, da ustrezná služba uspešno deluje tudi na tem področju.

naselij in stanovanjski površini kmetijskih zemljišč

Vsa poselitvena območja izven strnjanih naselij so določena tako, da ne zmanjšujejo obsega najboljših obdelovalnih površin. Nadaljni razvoj bomo zgostili, predvsem individualno stanovanjsko gradnjo in gradnjo počitniških objektov in ta razvoj usmerili v izbrana območja in tako ohranili kmetijska zemljišča. Na področju varstva kmetijskih zemljišč bo potrebno izdelati agrokarto, na osnovi katere bomo dolgoročno ohranjali zemljišče za njegovo osnovno funkcijo.

5.3.6. Varovanje naravne in kulturne dediščine

Za ustrezno aktivno varovanje narave bo potrebno izdelati predvsem ustrezne podrobnejše urbanistične dokumente, za ustrezno varovanje kulturne dediščine pa bo potrebno izdelati program ohranjanja v možnih materialnih okvirih in določiti ustrezne oblike varovanja oziroma pokroviteljstva nad njimi (n. pr. delovne organizacije, krajevne skupnosti, nekateri SIS, šole in drugi).

5.3.7. Sistem zelenih in rekreacijskih površin

Pri detaljnem planiranju in izvajanju novih poselitenih območij bomo posebno skrb namenili tudi realizaciji zelenih površin. Zelene površine so odraz kulturne stopnje družbe, vse premalo smo posvečali pozornosti nastajanju in vzdrževanju le-teh. Poleg zelenih površin v stanovanjskem okolju so te enako pomembne v delovnem okolju in še posebej v večjih industrijskih kompleksih. V področje varovanja zelenih površin spadajo tudi bregovi rek in potokov.

5.3.8. Oskrba s kvalitetno pitno vodo

Redno je potrebno bakteriološko in kemično ugotavljati kvaliteto pitne vode, da voda ustreza predpisom o normah na naravne oziroma prečiščene pitne vode.

Prav tako je potrebno dosledno zagotoviti uveljavljanje varovalnega režima. Z najstrožjimi ukrepi se mora ščititi ožji varstveni pas pred nadaljnimi posegi – npr. Sorško polje.

Kvaliteta vode v krajevnih in individualnih vodovodih ne ustreza predpisanim normam, zato bo potrebno posodobiti zajemne objekte in zagotoviti prenos teh vodovodov v upravljanje pristojne delovne organizacije.

5.3.9. Čiščenje opadne vode in izboljšanje kvalitete vodotokov

Izgradnja kanalizacije je predpogoj za realizacijo obsežnega programa čiščenja opadne vode v obstoječih in predvidenih čistilnih napravah. Nakazani program že izvajamo in zato lahko pričakujemo, da se bo stanje onesnaženosti vodotokov izboljšalo.

Danes so vodotoki po kakovosti voda razvrščeni takole:

1. razred – Selščica do Železnikov, Poljanščica do Žirov
- 1.–2. razred – Poljanščica od Žirov do Škofje Loke
2. razred – Selščica od Železnikov do Škofje Loke
3. razred – Sora od Škofje Loke do Gorican

5.3.10. Odlaganje komunalnih odpadkov

V ravnanju z odpadki bomo v naslednjem dolgoročnem obdobju dosledno omejevali količino odpadkov ter uveljavljali sistem vračanja odpadkov v uporabo ali s predelavo v uporabo. Odlagališče odpadkov bo le eno, centralno.

5.3.11. Oskrba s toplotno energijo

Za izboljšanje stanja mikroklimatskih razmer in preprečevanje nadaljnjega slabšanja je potrebno pravilno rešiti problem oskrbe gospodinjstev, industrije in drugih dejavnosti s toplotno energijo.

Neposredno bomo izboljšali kvaliteto okolja tudi tako, da bomo razvoj industrije

usmerili v nakazana poselitvena območja, ki omogočajo skupno čistilno napravo za odpadno vodo in skupno oskrbo z energijo.

Razvoj stanovanjske graditve pa smo zgostili v kvalitetnejših območjih, ki jih je potrebno razvijati tako, da bodo v celoti upoštevani kriteriji kvalitetnega bivalnega okolja.

6. NAČIN UREJANJA PROSTORA

V intenzivnem obdobju oblikovanja in uveljavljanja novega sistema samoupravnega odločanja na osnovi družbenega planiranja, želimo doseči, da bodo dosedanja »objekti« planiranja postali »subjekti«.

Vzporedno z uveljavljanjem samoupravnega sistema družbenega planiranja se oblikuje tudi nov sistem načrtovanja in graditve naselij ter urejanja širšega prostora, ki bo uzakonjen z novim zakonom o urejanju prostora.

Pri pripravi in odločitvi o načinu urejanja prostora občine Škofja Loka, se nahajamo v fazi priprave na novi zakon o urejanju prostora. Osnutek zakona je bil v razpravi in zaradi mnogih nedorečenosti in nejasnosti ni bil sprejet.

Urejanje prostora temelji na strokovnih izkušnjah, dosedanjih zakonskih rešitvah ter predstavah, ki so nastale ob spremljanju že pripravljenih delovnih osnutkov novega zakona.

Z načini urejanja prostora bomo vzpostavili kontinuiteto vseh razvojnih prizadevanj, zagotovili povezavo iniciranega razvoja z vsemi ureditvenimi koncepti in s celovitim obravnavanjem družbenih problemov.

Prostorski del družbenega plana nam daje opredelitve glede koncepta poselitve, organizacije prostorske infrastrukture, razmejitve med poselitvenimi površinami in primarnimi rabami odprtega prostora.

6.1. Splošni kriteriji za urejanje prostora

Praviloma se območje občine urejuje s podrobnejšo urbanistično dokumentacijo (urbanistični načrti urbanih in krajskih območij in zazidalni načrti). Na osnovi zazidalnih načrtov se izda lokacijska odločba.

Do izdelave podrobnejše urbanistične dokumentacije veljajo za gradnjo objektov vsi do sedaj veljavni zakonski predpisi in naslednji kriteriji:

- varovanje kvalitetnih kmetijskih zemljišč,
- varovanje gozdnih površin,
- varovanje naravne in kulturne dediščine (oblikovanje krajine),
- varovanje in izboljšanje kvalitete okolja,
- oskrba s kvalitetno pitno vodo,
- čiščenje opadne vode – izboljšanje kvalitete vodotokov,
- rezervati mineralnih nahajališč,
- rezervati komunalne infrastrukture (ceste, daljnovodi).

Kriteriji so podrobneje opredeljeni v poglavju 2.3. varovalna območja. Posamezna območja, ki so grafično opredeljena kot območja, za katera se izdelajo urbanistični načrti, se lahko z upoštevanjem strategije naselij in dejanskih potreb uredijo tudi z urbanističnimi redi.

Gradnja individualnih objektov je načeloma možna ob upoštevanju navedenih kriterijev v okviru obstoječih naselij (kot zapolnitve ali dopolnitve naselij) s tem, da se ohranjajo funkcije sosednjih obstoječih objektov in površin (potrebna izdelava grafičnih prilog).

V občini Škofja Loka na osnovi koncepta razvoja štirih mikroregijskih centrov s pripadajočim gravitacijskim območjem predvidevamo štiri urbanistične načrte** urbanih območij z gravitacijskim zaledjem in štiri urbanistične načrte

* Podrobnejša določila in postopek bo opredelil občinski odlok, ki bo sprejet kot dopolnitev družbenega plana do izdelave podrobnejše urbanistične dokumentacije.

** Načini urbanističnega urejanja upoštevajo veljavni zakon o urbanističnem planiranju. Po novem zakonu o urejanju prostora se bodo izdelovali Prostorski

...in industrijska območja (urbana območja) kakor tudi za območje, ki je pretežno namenjeno kmetijski, gozdarstvu, rekreaciji, turizmu, eksploataciji ravninskih mineralov ter zavarovanju in izkoriščanju podnih virov (krajinska območja). S prostorskimi načrtom bodo urejevana urbana oziroma krajinska območja na celotnem teritoriju občine.

krajinskih območij (s tem, da je UN Soriške planine že sprejet). Prostorska dokumentacija za pomembnejša območja ob stiku s sosednjimi občinami bo izdelana usklajeno in ob sodelovanju s sosednjimi občinami.

6.2. Urbanistični načrti urbanih območij z gravitacijskim zaledjem

Urbanistični načrti Škofja Loka
obsega: KS Stara Loka - Podlubnik, KS Kamnitnik, KS Škofja Loka-mesto, KS Trata, KS Sveti Duh, KS Godešič, KS Reteče, KS Zminc.

Urbanistični načrt Selška dolina
obsega: del KS Železniki, del KS Dražgoše, KS Selca, KS Bukovca - Bukovčica, del KS Lenart nad Lúšo in del KS Javorje.

Urbanistični načrt Poljanska dolina
obsega: del KS Zminc, del KS Javorje, del KS Log, del KS Poljane, KS Lučine, del KS Trebija, del KS Sovodenj, del KS Gorenja vas.

Urbanistični načrti Žiri
obsega: KS Žiri.
Do izdelave naštetih urbanističnih načrtov je za kompleksno stanovanjako in drugo graditev v skladu z elementi družbenega plana možno izdelati zazidalne načrte.

6.3. Urbanistični načrti krajinskih območij

Urbanistični načrt Jelovica
obsega: del KS Dražgoše, del KS Železniki.

Urbanistični načrt Soriška planina
(že izdelan in potrjen z občinskim odlokom)
obsega: del KS Sorica, del KS Železniki.

Urbanistični načrt Davča
obsega: del KS Sorica, del KS Železniki, del KS Gorenja vas, del KS Trebija, del KS Sovodenj.

Urbanistični načrt Polhograjski dolomiti
obsega: del KS Škofja Loka mesto, del KS Zminc, del KS Log, del KS Poljane.

Meje predlaganih urbanističnih dokumentov so v grafični prilogi nakazane tako, da prvenstveno obsegajo sklenjena gravitacijska območja oziroma celovito naravno danost (n.pr. območje naravnih vodnih virov ...) in delno upoštevajo meje družbeno-političnih skupnosti. Meje so nezakovane, v tem smislu, da jih je ob samem pristopu k izdelavi urbanistične dokumentacije možno na osnovi detajlnejših pručitev programov in spoznanj, spreminjati oziroma prilagajati.

Z urbanističnim načrtom bomo določili zlasti podrobnejšo razdelitev posameznih območij in zemljišč, dejavnosti oziroma predvidene posege v prostor, oblikovane in tehnične zasnove, trasne načrte infrastrukture ter podrobneje razčlenili tudi druge cilje in naloge v zvezi z urejanjem prostora.

Za dele urbanističnih načrtov, v kolikor bo novi zakon o urejanju prostora to predvidel, bo možno izdelati podrobne urbanistične (prostorske) načrte. Podrobni urbanistični (prostorski) načrti bi bili smiselni za večja naselja.

Na osnovi planiranih investicij v srednjeročnem obdobju bo potrebno pripraviti manjkajočo urbanistično dokumentacijo, ki bo osnova za izdelavo lokacijske dokumentacije.

6.4. Načrti prenove

Načrtovanje in realizaciji prenove mest in naselij starih mestnih in vaških jeder, ki so zaradi kulturne dediščine izrednega pomena, bo potrebno posvetiti večjo pozornost.

...vsebnosti in prilagoditve novega stanovanjskega in bivalnega okolja, vzpostavljane ustreznega razmerja med površino stanovanj in površino drugih dejavnosti v mestih in vaških jedrih.

Do leta 1985 bomo izdelali načrte prenove, prenovo pa začeli izvajati v:

- Škofji Loki - historičnem spomeniku urbanizma I. kategorije,
- Železnikih,
- Gorenji vasi,
- Žirih,
- Visokem.

VIII. KRAJEVNE SKUPNOSTI

Dosežena stopnja razvoja krajevnih skupnosti je še vedno dokaj različna, zato bo potrebno v naslednjem srednjeročnem obdobju zmanjšati razliko med krajevnimi skupnostmi na področju družbenih dejavnosti, razvitosti gospodarstva in komunalnega standarda. Pospešiti bo potrebno izgradnjo osnovnih objektov vodooskrbe, nadaljevati s kompleksno dograditvijo cestnega omrežja in izgradnjo telefonskega omrežja. V manj razvitih območjih občine (Davča, Lučine in Sorica) bomo pospeševali odpiranje dislociranih industrijskih obratov.

Krajevna skupnost mora biti glavni pobudnik in nosilec vseh družbenih aktivnosti, ki se bodo odvijale na njenem območju. Hitrejši razvoj krajevnih skupnosti bo temeljil tudi na vključevanju vseh oblik prostovoljnega dela, svobodne menjave dela, samoprispevkov in tudi s tesnejšim sodelovanjem v skupnih akcijah več sosednjih krajevnih skupnosti.

Zlasti pa bo potrebno krajevno skupnost še bolj uveljaviti kot enega temeljnih nosilcev planiranja, kajti le na ta način bo mogoče učinkovitejše usklajevanje razvojnih potreb krajevnih skupnosti z organizacijami združenega dela in samoupravnimi interesnimi skupnostmi, kar bo zagotavljalo celovito urejevanje bivalnega okolja delavcev in občanov na področju komunalne izgradnje, oskrbe (zlasti trgovine in storitvene obrti), področja družbenih dejavnosti (v tem predvsem otroško varstvo, kultura, šport, osnovna šola), prostor za delovanje krajevne samouprave, delegatskega sistema, družbenopolitičnih organizacij in društev.

IX. SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Koncept splošne ljudske obrambe in uresničevanje družbene samozaščite bomo razvijali kot enotni obrambno-varnostni sistem in kot sestavni del samoupravljanja.

Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita kot oblika in vsebina obrambne organiziranosti naše socialistične samoupravne družbene skupnosti se vse bolj uveljavlja kot sestavina socialističnega samoupravnega razvoja in kot neolčljivi del samoupravnih pravic, odgovornosti in družbeno-politične aktivnosti delovnih ljudi in občanov. Delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih stalno razvijajo obrambno in samozaščitno delovanje, skrbijo za svoje usposabljanje in spremljanje za vodenje oboroženega boja in drugih oblik splošnega ljudskega odpora, za upiranje različnim pritiskom, za delovanje v primeru naravnih in drugih nesreč, za izvajanje samozaščitnih aktivnosti ter za preprečevanje in odpravljanje izrednih razmer. Interesi, naloge in potrebe splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite so v planih nosilcev planiranja zajete iz varnostnih in obrambnih načrtov in na njih temelječih razvojnih načrtov.

V vseh krajevnih skupnostih, TOZD in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bomo v skladu z družbenoekonomskim razvojem nadaljevali z ukrepi in aktivnostmi pri razvoju, organiziranosti in

...bo vsak delovni človek in občani imel svoje mesto, vlogo in naloge v sistemu SLO v miru, vojni in drugih izrednih razmerah.

Posebno pozornost bomo namenili organiziranosti splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, usposabljanju delovnih ljudi in občanov in materializaciji varnostno-obravnih priprav.

Krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ostaja zaradi razvoja socialističnih samoupravnih odnosov in razvoja mednarodne situacije ena najpomembnejših nalog družbenega razvoja, zato bo treba:

- krepiti in razvijati splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito kot samoupravno zasnovan sistem obrambe in zaščite v skladu z razvojnimi usmeritvami v občini in na podlagi dogovorjenih ciljev skupne politike razvoja občine Škofja Loka;

- organiziranosti in zagotavljanju funkcioniranja gospodarskih in družbenih dejavnosti za nemoteno delovanje v neposredni vojni nevarnosti, vojni ali drugih izrednih razmerah;

- obstoječe proizvodne kapacitete in infrastrukturne objekte usposobiti za hitrejšo prilagajanje obrambnim razmeram;
- nadaljevati z oblikovanjem občinskih blagovnih rezerv ter zagotoviti oskrbo vseh gospodinjstev v občini z družinskimi paketi hrane;

- posvetiti pozornost delovanju komisij za SLO in DS, samoupravnih in drugih strokovnih organov ter družbenopolitičnih organizacij pri razvoju SLO in DS;

- izdelavi varnostno-obravnih in drugih dokumentov s področja SLO in DS, med seboj sodelovali in usklajevali obrambne priprave z vsemi nosilci obrambe in zaščite v občini, še zlasti pa med krajevnimi skupnostmi in TOZD;

- organiziranosti in opremljanju enot in štabov civilne zaščite, usposabljanju pripadnikov civilne zaščite;

- organiziranosti razvojnih oblik permanentnega usposabljanja za vse zaposlene in občane na področju obrambe in zaščite, kot sestavni del vzgojno-izobraževalnega procesa in družbeno-političnega usposabljanja.

Posebno pozornost bomo posvetili:

- izgradnji zaklonišč za prebivalstvo kot dvonamenske objekte za zaklanjanje ljudi in materialnih sredstev pri že obstoječih objektih oziroma pri vseh novih investicijah na območju mesta Škofja Loka, v ostalih naseljih pa tam, kjer je predvidena strnjena družbena gradnja oziroma gradnja gospodarskih objektov in objektov družbenih dejavnosti v katerih bi se tudi v vojnih razmerah zbiralo večje število ljudi;

- izgradnja objektov - strelišča, občinskega centra zveze in OJOA, izboljšanje komunikacijskih povezav.

Podrobneje so naloge opredeljene v samoupravnem sporazumu o temeljih splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini Škofja Loka za obdobje 1981-1985.

Poleg tega bomo na tem področju opravljali še naslednje naloge:

- prizadevali si bomo onemogočiti in zatreti pojave in težnje, ki omejujejo ali si prilastajo samoupravne pravice delovnih ljudi in ogrožajo samoupravni položaj temeljnih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti;

- borili se bomo proti vsem oblikam gospodarskega kriminala, skupinsko lastninskega ravnanja in malomarnega poslovanja;

- prizadevali si bomo za učinkovitejšo organiziranost in usposobljenost narodne zaščite in izvajanje naloge na področju varovanja pogojev dela, družbenega in osebnega premoženja in za zagotavljanje

in občanov.
- krepili in izboljševali bomo ukrepe za zaščito javnega reda in miru, prometne varnosti, protipožarne varnosti, zaščito pred drugimi družbeno škodljivimi pojavi in nesocialnim ravnanjem ter zaščito človekovega okolja;

- zagotovili bomo informiranost in obveščanje delovnih ljudi in občanov o vseh varnostnih problemih, pri čemer imajo najodgovornejšo nalogo sredstva javnega obveščanja in glasila delovnih organizacij.

X. OKVIRI ZA SPREJEMANJE UKREPOV RAZVOJNE POLITIKE

S tem družbenim planom so opredeljene smernice in okviri za sprejemanje ukrepov za izpolnjevanje nalog skupnega pomena za razvojno politiko občine za obdobje 1981-1985.

Ukrepi temelje na pravicah, obveznostih in odgovornostih, ki so jih sprejele samoupravne organizacije in skupnosti ter družbenopolitične skupnosti v samoupravnih sporazumih in dogovorih o temeljnih planov ter na pristojnosti občine za ukrepe, ki jih sprejema sama ali v neposrednem sodelovanju z drugimi občinami oziroma v okviru dogovarjanja o temeljnih plana republike.

1. V okviru svoje pristojnosti bo občinska skupščina za uresničevanje družbenega plana sprejela še druge dodatne ukrepe, v kolikor bo dejanska realizacija bistveno odstopala od opredeljenih usmeritev razvoja oziroma se v nezadostni meri ne bodo uresničevale naloge in obveznosti iz samoupravnih sporazumov. V takšnih primerih bo potrebno ukrepanje zlasti pri odstopanju:

1.1. v osnovnih razmerjih delitve družbenega proizvoda oziroma delitve dohodka kot tudi osebnih dohodkov,

1.2. v zagotavljanju z zakonom določenih pravic na področju skupne in splošne porabe.

1.3. v realizaciji programa oblikovanja občinskih blagovnih rezerv in večjih motnjah pri osnovni preskrbi občanov,

1.4. v sprejetih usmeritvah na področju prometne, energetske infrastrukture, urbanizacije in varstva okolja,

1.5. v izvajanju predpisov s področja cen iz občinske pristojnosti,

1.6. pri realizaciji temeljnih usmeritev na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

2. V ukrepih za uresničevanje smeri in okvirov razvojne politike bo poudarek na uveljavljanju kriterijev prestrukturiranja gospodarstva skladno z dogovorom o temeljnih družbenega plana občine in skladno s kriteriji iz dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije, ki so podrobneje opredeljeni v samoupravnih sporazumih o temeljnih planov bank.

3. Izvršni svet ter samoupravne organizacije in skupnosti bodo z ustreznimi ukrepi izvajali politiko zastavljenih razvojnih usmeritev v občini v obdobju 1981-1985, ki so v dogovoru o temeljnih družbenega plana občine Škofja Loka opredeljene v 3. členu na področju gospodarskega, socialnega in prostorskega razvoja.

4. Vsi nosilci planiranja bodo vzpodbujali in uresničevali sistem združevanja sredstev in dela kot eden temeljnih pogojev za kvalitetno uresničevanje razvojne politike v občini. Za krepitev akumulacijske sposobnosti združenega dela in zagotavljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v razširjeni reprodukciji bomo v vsakoletnem dogovoru na področju razporejanja dohodka določili skladnejšo in počasnejšo rast sredstev za tekočo porabo od rasti dohodka. Organizacije združene dela so dolžne da s primerno delitvijo dohodka povečujejo lastno akumulacijo in zmanjšujejo odvisnost financiranja razširjene reprodukcije in tudi obratnih sredstev od bančnih sredstev.

ranje denarnih sredstev morajo organizacije združenega dela pristopiti k organiziranju posebnih finančnih služb - internih bank.

5. Investicijska dejavnost bo v prihodnjem srednjeročnem obdobju usmerjena v realizaciji prioritarnih razvojnih usmeritev iz dogovora o temeljnih družbenega plana občine za obdobje 1981-1985.

Poleg prioritarnih usmeritev na področju financiranja investicij, opredeljenih v samoupravnem sporazumu o temeljnih plana LB - Temeljne banke Gorenjske za obdobje 1981-1985 bodo podprte investicije z večjim deležem združenih sredstev.

6. V okviru skupnosti za cene bomo zagotovili aktivnejšo vlogo združenega dela pri kreiranju in izvajanju politike cen ter organiziranih potrošnikov pri družbeni kontroli cen. Z vsemi dejavniki si bomo prizadevali zagotavljati enakopravnejše pogoje in odnose v pridobivanju in primarni delitvi dohodka ter uresničevanje politike ekonomske stabilizacije. Postopoma bomo zagotovili na osnovi učinkovitejšega gospodarjenja in cen, pokrivanje stroškov enostavne reprodukcije za proizvodnjo in storitve na področju gospodarske infrastrukture, za katere preko samoupravnih interesnih skupnosti teče združevanje sredstev.

7. Izvršni svet bo vztrajal na tesnejšem in kvalitetnejšem povezovanju vseh dejavnikov na področju Stanovanjske gradnje s ciljem racionalnejše uporabe sredstev. Samoupravna stanovanjska skupnost bo v skladu z letno politiko cen zagotovila postopen prehod na ekonomske stanarine ter diferencirano oblikovanje najemnin poslovnih prostorov.

8. Zaposlovanje v občini bo potekalo ob upoštevanju potreb in realnih možnosti, pri čemer bodo stopnje rasti zaposlovanja po posameznih sektorjih diferencirane skladno z dogovorom o temeljnih plana. V okviru srednjeročne zaposlitve bilance bo skupnost za zaposlovanje izdelala vsakoletno zaposlitveno bilanco. Posebno skrb pa bomo posvetili uresničevanju dogovora področja zagotavljanja življenjskega in kulturnega minimuma zaposlenih.

9. Na področju kmetijstva bo aktivnost usmerjena v pospeševanje kmetijske proizvodnje preko in v sodelovanju z organizacijami v tej dejavnosti, z oblikovanjem ustreznih politike financiranja nalog, pospeševalne službe in intervencije v kmetijstvu in porabi hrane.

V povezovanju z občinami v regiji pa se bomo zavzemali za doslednejšo delitev dela v živilsko predelovalni industriji, za namensko porabo sredstev, zbranih v okviru SIS za preskrbo po opredeljenih prioritetah, prav tako pa bomo podpirali združevanje sredstev in dela tudi z drugimi območji, vsepovsod tam, kjer takšno povezovanje lahko pripomore h kvalitetnejši osnovni preskrbi. Občinska kmetijsko zemljiška skupnost bo v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih zagotovila izdelavo agrokarte, ki bo osnova za opredelitev kmetijskih zemljišč, ki bodo namenjena za trajno kmetijsko proizvodnjo. Agrokarta naj bi bila izdelana do konca leta 1982. Kmetijska zemljiška skupnost bo na osnovi agrokarte izdelala in predložila skupščini občine sprejem odloka o trajnem varovanju kmetijskih zemljišč.

10. Izvršni svet bo spremljal in podpiral delovanje nosilca dejavnosti (ABC Loka) za združevanje dela in sredstev za razširitev osnovne trgovinske mreže in izgradnjo skladiščnih kapacitet ter za dopolnjevanje opremljenosti štirih trgovskih centrov (Škofja Loka, Železniki, Žiri, Gorenja vas).

11. Izvršni svet bo spremljal in podpiral iniciativo in nudil podporo nosilcu oblikovanja enotnega programa razvoja škofjeloškega gospodarstva (Alpetour - DO Gostinstvo), ki bo izkoriščal potencial zimskega in letnega turizma s poudarkom

na turistični turizem. Razvojni program turizma in gostinstva mora biti izdelan do konca leta 1981.

12. Občinska skupščina bo skupaj z združenim delom zagotovila potrebna materialna sredstva za izgradnjo skladišč in oblikovanje občinskih blagovnih rezerv tako, da bomo do konca leta 1985 zagotovili dvomesečne zaloge.

13. Izvršni svet občinske skupščine bo dal pobudo in bo skrbel za oblikovanje samoupravnega sporazuma za združevanje sredstev, ki so pogoj za razvoj drobnega gospodarstva s posebnim poudarkom na razvoju deficitarnih storitvenih dejavnosti, kakor je to določeno v dogovoru o temeljnih družbenega plana občine.

14. Na področju prometa bomo vztrajali na učinkovitejši poslovni povezanosti in delitvi dela med dejavniki v integralnem transportu. V javnem potniškem prometu bodo zahtevane takšne rešitve, ki bodo zagotovile enakomernjšo mrežo prog in postajališč, frekvenca prevozov pa bo morala zagotoviti normalne prevoze delovnih ljudi in občanov. V ta namen je potrebno tudi prilagajati delovni čas v združenem delu, kjer so za to pogoji.

15. V okviru skupnosti za cene bomo zagotovili aktivnejšo vlogo združenega dela pri kreiranju in izvajanju politike cen ter organiziranih potrošnikov pri družbeni kontroli cen. Z vsemi dejavniki si bomo prizadevali zagotavljati enakopravnejše pogoje in odnose v pridobivanju in primarni delitvi dohodka ter uresničevanje politike ekonomske stabilizacije. Postopoma bomo zagotovili na osnovi učinkovitejšega gospodarjenja in cen, pokrivanje stroškov enostavne reprodukcije za proizvodnjo in storitve na področju gospodarske infrastrukture, za katere preko samoupravnih interesnih skupnosti teče združevanje sredstev.

16. Občinska skupščina in občinska komunalna skupnost bosta upoštevali stanje, potrebe in razvoj komunalne infrastrukture, ter izvajali takšno politiko cen na področju komunalnih storitev, ki bo omogočila poleg enostavne še del razširjene reprodukcije.

17. V skladu s splošno politiko v republiki bomo postopoma prenesli na samoupravno organizirana področja financiranje vseh nalog, ki niso opredeljene kot funkcije družbenopolitične skupnosti.

V okviru opredeljene rasti posameznih vrst porabe bomo zagotavljali počasnejšo rast splošne porabe od rasti družbenega proizvoda.

18. V obdobju 1981-1985 bo na Gorenjskem potekala skupna akcija za izgradnjo muzeja revolucije v Begunjah.

V občini Škofja Loka bomo v skladu z dogovorom na Gorenjskem in v sodelovanju z nekaterimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter drugimi subjekti v občini zagotovili, da bo v letih 1981-1983 omogočena izvedba vseh potrebnih pripravljalnih del za izgradnjo muzeja revolucije.

V letu 1983 bomo glede na družbeno-ekonomske razmere, predvsem pa rezultate gospodarjenja, skupaj z ostalimi gorenjskimi občinami ponovno presodili možnosti uresničitve planirane dinamike izgradnje muzeja. Če bodo razmere dopuščale, bi muzej revolucije zgradili do praznovanja 40-letnice osvoboditve, to je do leta 1985. Z letnimi plani bomo določili konkretne skupne in posamične obveznosti pri ustanavljanju in graditvi muzeja revolucije v Begunjah.

19. Občinska skupščina bo v novem srednjeročnem obdobju nadaljevala z aktivnim sodelovanjem pri opredeljevanju skupnih interesov ter odgovorno sodelovala pri realizaciji teh interesov z drugimi občinami v regiji in širše ter odločno nasprotovala lokalističnim težnjam, ki bi škodovala uresničevanju skupnih interesov. Nadaljevala in razširjala bo

dragimi nosilci nalog in obveznosti s področja krepitve varnosti, družbene samozasčite in ljudske obrambe zagotavljala sredstva za krepitev teh dejavnosti.

21. Pogoji in materialni okviru razvoja v obdobju 1981-1985 zahtevajo, da bomo na področju družbenih dejavnosti načrtovane razvojne investicije uresničevali v pogojih skrajnega varčevanja, skrbnega gospodarjenja in racionalizacije vseh programov ter ob upoštevanju naslednjih izhodišč:

- v neposredni menjavi dela med organizacijami združenega dela uporabnikov in izvajalcev bo imela prednost vzgoja in izobraževanje in v tem celodnevna šola, in usmerjeno izobraževanje, aplikativna raziskovalna dejavnost, otroško varstvo, preventivno zdravstveno varstvo.

- le v primerih, ko je tako izrecno dogovorjeno v samoupravnih sporazumih o temeljnih plana interesnih skupnosti, ne bomo uvajali novih programov in dejavnosti, ter le postopno zniževali kadrovske oziroma povečevali tehnične in potrošne normative.

- absolutno prednost v programih družbenih dejavnosti bodo imeli zajamčeni osnovni programi, kot jih opredeljujejo zakoni in republiški dogovor. Ti programi se v tem petletnem obdobju ne bodo spreminjali, v ostalih dejavnostih oziroma programih pa bo razvoj upočasnen in pogojen s konkretnimi dohodkovnimi možnostmi združenega dela.

- izvajalske organizacije morajo stremeti za znižanjem režijskih stroškov, organizirati skupne službe znotraj in med dejavnostmi, smotrnejše razporejati delavce in delovni čas in sprejeti vse ukrepe, ki lahko pripomorejo k racionalnejšemu koriščenju sredstev in opreme.

- v programih posameznih dejavnosti je potrebno zagotoviti sredstva za pokrivanje fiksnih stroškov za objekte splošnega družbenega pomena.

- v obdobju se ne bodo izvajale investicije mimo v dogovoru opredeljenih naložb. Izvršni svet bo spremljal realizacijo izgradnje objektov s področja vzgoje in izobraževanja, ki so sestavni del referendumskega programa in dogovora o temeljnih družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981-1985. Dodatno zadovoljevanje najbolj perečih potreb bo možno realizirati ob vzpostavitvi dodatnega vira financiranja, kar bo posebej opredeljeno z aneksi k samoupravnim sporazumom interesnih skupnosti.

- samoupravne interesne skupnosti bodo priznavale nadomestila izvajalskim organizacijam le do višine dogovorjenih normativov in standardov, elementi v strukturi cene pa bodo morali biti v tesni povezanosti z rastjo osebnega dohodka v gospodarstvu in rastjo cen na drobno, kar vse mora vzpodbuditi izvajalske organizacije k racionalizaciji materialnih stroškov.

21. Pri oblikovanju družbenega plana občine za obdobje 1981-1985 posamezna področja niso bila v celoti usklajena z materialnimi možnostmi, predvidevanji in cilji temeljnih nosilcev planiranja. Zato bo potrebno družbeni plan dopolnjevati in usklajevati z letnimi planskimi dokumenti, v primeru spremenjenih pogojev pa bo treba spremembo dogovorjenih obveznosti doseči skozi spremembo dogovora o temeljnih družbenega plana občine za obdobje 1981-1985.

22. Izvršni svet bo skrbel za izdelavo marta graditve zaklonišč in na tej osnovi postopno izgradnjo zaklonišč po dogovorjeni dinamiki.

Družbeni plan občine Škofja Loka za 1981-1985 se objavi v Uradnem

Predsednik
zbornice krajevnih skupnosti
Peter Polajnar l. r.

Podpredsednica
zbornice združenega dela
Tatjana Nastran l. r.

Predsednik
družbenopolitičnega
zbornice
Pavle Okorn l. r.

VSEBINA

I.	KLJUČNI PROBLEMI DOSEDANJEGA RAZVOJA	267
II.	CILJI IN SKUPNI INTERESI RAZVOJA V OBDOBJU 1981 - 1985	267
III.	MATERIALNI OKVIRI RAZVOJA	268
IV.	NALOGE RAZVOJA PO PODROČJIH	269
V.	GOSPODARSTVO	270
1.	Primarni sektor	270
1.1.	Kmetijstvo	270
1.2.	Gozdarstvo	270
2.	Sekundarni sektor	271
2.1.	Industrija	271
2.1.1.	Splošne razvojne usmeritve	271
2.1.2.	Razvojne usmeritve po posameznih panogah	271
2.2.	Gradbeništvo	272
3.	Terciarni sektor	272
3.1.	Trgovina	272
3.2.	Gostinstvo in turizem	272
3.3.	Drobno gospodarstvo	272
3.4.	Promet	272
4.	Stanovanjsko gospodarstvo	272
4.1.	Stanovanja	272
4.2.	Pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč	273
VI.	DRUŽBENE DEJAVNOSTI	273
	Dosedanji razvoj, cilji, usmeritve in materialni okvir	273
	Razvoj družbenih dejavnosti po področjih	274
	Vzgoja in izobraževanje	274
1.1.	Osnovno izobraževanje	274
1.2.	Glasbena šola	274
1.3.	Usmerjeno izobraževanje	274
2.	Razvojno raziskovalna dejavnost	275
3.	Otroško varstvo	275
4.	Zdravstveno varstvo	275
5.	Druge družbene dejavnosti	276
5.1.	Socialno skrbstvo	276
5.2.	Socialno varstvo	276
5.3.	Kulturna dejavnost	276
5.4.	Telesno kulturna dejavnost	277
5.5.	Družbeni sistem informiranja	277
VII.	PROSTOR	277
1.	Razvojne možnosti in omejitve družbenega razvoja	277
2.	Razvoj prebivalstva in strategija razvoja naselij	278
2.1.	Demografska projekcija	278
2.1.1.	Predpostavke demografske projekcije	278
2.1.2.	Prognoza prebivalstva	278
2.1.3.	Ocena zaposlenih	278
2.1.4.	Distribucija prebivalstva	278
2.2.	Strategija razvoja naselij	278
2.2.1.	Značaj krajevnih skupnosti	278
2.2.2.	Omrežje naselij	278
2.2.3.	Strategija razvoja naselij	279
3.	Razvojne možnosti in namenska raba površin	279
3.1.	Analiza razvojnih možnosti	279
3.2.	Odprti prostor	279
3.2.1.	Kmetijske površine	279
3.2.2.	Gozdne površine	280
3.2.3.	Nahajališča rudnin	280
3.2.4.	Območja vodnih virov	280
3.2.5.	Območja intenzivne rekreacije s smučišči	280
3.2.6.	Kulturna in naravna dediščina	280
3.2.7.	Ostale površine	281
3.3.	Poselitvene površine	281
3.4.	Bilanca površin osnovne oblike uporabe zemljišč	281
3.4.1.	Primerna območja za poselitev	282
3.4.2.	Bilanca poselitvenih površin po mikroregijah	282
4.	Organizacija prostora, prostorska in prometna infrastruktura	283
4.1.	Promet in zveze	283
4.1.1.	Železniški promet	283
4.1.2.	Cestno omrežje	283
4.1.3.	PTT omrežje	283
4.1.4.	RTV naprave in napeljave	284
4.2.	Elektroenergetsko omrežje in naprave	284
4.3.	Vodno gospodarstvo	284
4.3.1.	Območja varstva vodnih virov	284
4.3.2.	Nevarna območja	284
4.3.3.	Degradirana območja	284
4.3.4.	Večnamenski zadrževalniki	285
4.4.	Komunalno omrežje in naprave	285
4.4.1.	Oskrba z vodo	285
4.4.2.	Kanalizacija in čistilne naprave	285
4.4.3.	Ogrevanje (toplarne)	285
4.4.4.	Oskrba s plinom	286
4.4.5.	Pokopališča	286
4.4.6.	Odlagališča komunalnih in industrijskih odpadkov	286
4.5.	Požarno varstvo	286
4.6.	Financiranje naložb v prostorsko infrastrukturo v obdobju 1981 - 85	286
5.	Koncepcija razvoja v prostoru občine Škofja Loka	286
5.1.	Strategija razvoja površin primernih za poselitev	286
5.2.	Varovalna območja	286
6.	Načini urejanja prostora	287
6.1.	Splošni kriteriji za urejanje prostora	287
6.2.	Urbanistični načrti urbanih območij z gravitacijskim zaledjem	288
6.3.	Urbanistični načrti krajskih območij	288
6.4.	Načrti prenov	288
VIII.	KRAJEVNE SKUPNOSTI	288
IX.	SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA	288
X.	OKVIRI ZA SPREJEMANJE UKREPOV RAZVOJNE POLITIKE	289